

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
113. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1932. évi május 20

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítés díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldal elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendő!

Vajjon mit mondott Rist?

Mielőtt visszatért volna hazájába a francia főszakértő, a Románia pénzügyei-
ről szerzett tapasztalatait részletes je-
lentésben közölte a bukaresti kormány-
nyal. A kormány, ahelyett, hogy ezt a
jóindulatú, de bizonyára őszinte és ko-
moly emlékiratot közhírré tette volna,
hét lakat alá rejtette.

Minthogy a kormány titkolózik, a
közvélemény pedig, mégis szeretné tud-
ni, hogy mi foglaltatik a Rist jelentésé-
ben, megpróbáljuk a fontos iratot az
alábbiakban rekonstruálni.

A francia szakértők elismeréssel
konstatálták, hogy Románia legnagyobb
és egyszersmind legjobban szubvencio-
nált gyári üzeme, a törpénnyár, az
általános válság ellenére fennakadás nél-
kül s minden eddigi termelést felülmul-
va funkcionált, de egyúttal felhívják a
figyelmet rá, hogy ezek a megszámlálha-
talan törvények és rendeletek legfeljebb
csak a papírkereskedelem javát szolgál-
ják, de egyébként merőben improduktív
jellegűek.

Sajnálattal nélkülözi a francia pénz-
ügyi ellenőrzés azt az intézkedést, hogy
a parlamentet, amely az országnak any-
nyi milliárdjába kerül s amely ezzel
szemben jóformán csak cirkuszi mutat-
ványokat produkál, (ami kenyér nélkül
nem vigasz a népnek), mindjárt a válság
kezdetén meg nem szüntette. A kor-
mánynak, amely amúgy sem köti magát
az alkotmányos formákhoz, ilyen költség-
es és kényelmetlen luxusra egyáltalán
nincs szüksége.

Az a körülmény, mondja tovább a
szakértői jelentés, hogy a tisztviselők és
nyugdíjasok hónapok óta nem kapnak
fizetést s ez a nélkülözés számos helyen és
alkalommal uccai demonstrációkban, gu-
mibotos és vizipuskás összeütközésekben
robbant ki, a francia pénzügyi körökre
megnyugtató hatással van, mert látjuk,
hogy a román kormány még a saját vé-
néi, a saját polgárai, a saját belső rend-
és nyugalma árán is akarja külföldi
betelevezettségét teljesíteni.

Bár nem volt alkalmuk részletesen be-
látni a pénzügyi adminisztráció rej-
telmeibe, mégis megállapíthatták, hogy
az adók kivetése és behajtása rendszer-
telenül, vagyis kiszámított rendszerrel
történik, két balkézrel. A szakértők a
romániai adózás mai módszerét és er-
telcsőt a pénzügyi bajok egyik főoka-
nak vallják, aminél csak a jogbiztonság
hiánya, a kiszámíthatatlan erőpenyű kor-
mányzati cselekedet, a felelőtlenség, a
terror türeje (lásd Fedák Sári kitiltását,
amiről Risték, akik maguk is megöltot-
ták a jegyet az Antónia előadásához, fel-
háborodva értesültek), a munka és a meg-
bizhatóság mellőzése, a kisebbségek elva-
dítása, a nagyobb koncepciótól és az al-
kötő kezdés bátorságától való irtózás
nagyobb. Risték olyan állapotokat láttak
a közélet terén, melyek Románia gazda-
sági talpraállását módfelett megnehezi-
tik. Bocsnatot kérnek, de nem hallgat-
hatják el, hogy a szép és lelkes ünnepi
parádék, (melyek mellest sokba is ke-
rülnek), nem pótolják a közszellem ere-
jét, amit csak a munka becsülete, a köz-
rend szilárdsága és az egyenlő elbánás
adhat meg s ami az országnak anyagi fel-
virágzását is elsősorban biztosíthatja.

A francia kormány, — írja Rist — s
miatt nem tette közzé a kormány a je-
lentést, előbb megvárja, megváltozik-e a
kormányzat morálja Bukarestben s csak
ha ez megtörténik, lehet szó, nagyobb
francia kölcsönről.

A mai nappal életbeléptették a teljes valuta és deviza-zárlatot

Az új rendelet 12 pontban szabályozza az idegen valuta forgalmát

Ugy a lejnek, mint az idegen valutáknak és devi- záknak kivitele minden formában szigorúan tilos

Bukarest, május 18.

Amint ez előrelátható volt, Románia
pénzügyi kormányzata sem térhetett ki
az elől a kényszerítés elől, hogy a szom-
szédos országok példája szerint megszi-
gorító pénzügyi intézkedéseket léptessen
életbe. A néhány nappal ezelőtt elren-
delt valutabehozatali tilalom csak az első
és nem nagyon sikerült lépés volt, amely
nem tisztázta, hanem inkább zavarosabbá
tette a helyzetet és hivatalos indokolásá-
ban is annyi ellentét volt, hogy a legna-
gyobb tájékoztatanságot idézte elő a pénz-
piacon. Feltűnően rövid idő alatt belátta
ezt Argetoianu pénzügyminiszter is és
éppen erre való hivatkozással kedden
részletes előterjesztést tett a miniszter-
tanácsnak a valuta és devizaellenőrzés
bevezetéséről.

Jellemző, hogy a pénzügyminiszter elő-
terjesztését a minisztertanács vita nélkül
elfogadta, amiből arra lehet következtet-
ni, hogy

a pénzügyi kormányzat már napokkal
ezelőtt felkészült erre s az előbbi nem
tisztázott indokolási rendelet lényegé-
ben csak tapogatózás volt.

Argetoianu elfogadott előterjesztését
mint minisztertanácsi határozatot a hiva-
talos lap szerdai száma közli azzal a be-
vezetéssel, hogy

a rendkívüli állapotok indokoltá teszik
Romániában is a legszigorubb valuta és
devizaellenőrzés bevezetését.

A rendelet a következőképpen hangzik:

1. Mindenféle csekk, hitellel, sza-
bad rendelkezésre álló folyószámla,
bármiféle deviza vagy valuta csak a
Nemzeti Bank, vagy ennek fiókjai út-
ján és engedélyével értékesíthető.
2. A bankok, valamint a magáncé-
gek a mai naptól kezdve minden kül-
földi valutában történő üzletkötést kül-
lön regiszterben kötelesek vezetni s ez
a regiszter a Nemzeti Bank állandó fel-
ügyelete alatt áll. A mai nappal kezdő-
dóleg kötelesek lezárni az idegen pénz-
nemekre szóló folyószámlákat, átvezet-
ve azokat az előírt új regiszterbe.
3. Azok az idegenek, akiknek a ro-
mán pénzügyi intézeteknél szabad rendelkez-
zésre lej, vagy idegen valutakészletük
van, ezek fölött szabadon rendelkezhet-
nek.
4. Idegen valutára szóló csekkek, fo-
lyószámlák, hitellevelek csak a Nemzeti
Bankon keresztül adhatók el. A ban-
kok, ha külföldi adósságuk van, de ez-
zel szemben idegen valutával rendel-
keznek, vagy idegen valutában követel-
éseik állanak fenn, tartozásaikat fizet-
hetik.
5. A Nemzeti Banknak jogában áll
minden csekket, hitellevelet, vagy ren-

delkezésére álló folyószámlát, ha az ide-
gen valutára, vagy devizára szól, meg-
vásárolni. Szabad forgalomba csak azok
a csekkek, hitellevelek stb. kerülhet-
nek, amelyeknek vásárlásától a Nem-
zeti Bank eltekint.

6. A külföldi árutartozások kifizeté-
séhez csak a Nemzeti Bank engedé-
lyezhet külföldi valutát, vagy devizát.

7. A lejnek az országból való kivite-
le — akár folyószámla, akár készpénz
formájában — szigorúan tilos. A lej-
pénz kivitelére csak a Nemzeti Bank
adhat engedélyt.

8. Idegen valuták és devizák kivitele
minden formában szigorúan tilos.

9. Lejnek, vagy idegen valutának köl-

csönnyújtási formában való kivitele is
szigorúan tilos.

10. Mindenféle csekk, hitellel, és
folyószámla, amely árukövetelésből
származik, a Nemzeti Bankra cedálan-
dó. A vámhatóságoknak kötelességük
lesz állandóan pontos és részletes jelen-
tést küldeni a Nemzeti Bankhoz a hatá-
ron keresztül történő áruforgalomról,
hogy az ellenőrzést biztosabban végre
lehessen hajtani.

11. A Nemzeti Bank felhatalmazást
nyer arra, hogy a határozat előbbi
pontjainak megfelelően minden tere-
n a legszigorubb ellenőrzést vezesse be.

12. E rendelet ellen vétőket a valuta
ellenőrzésről szóló törvény 6-ik szaka-
za szerint büntetik.

Nyilatkozik a bankkormányzó

A minisztertanácsi határozat életbelép-
tésével kapcsolatban Anghelescu bank-
kormányzó fogadta a sajtó képviselőit és
rövid indokolását adta a rendeletnek.

— Magyarországon és Ausztriában már
régebben bevezették a valuta és deviza
ellenőrzést, — mondotta a bankkormány-
zó. — Legújában Csehszlovákia is el-
szánta magát erre a lépésre. Ilyen körü-
lmények között a lej veszedelmes helyzet-
be kerülhet s a pénzügyi kormányzat
ezért látta szükségesnek azt, hogy beve-
zesse ugyanazokat a szigorító rendszabá-
lyokat, amelyek a szomszédos országok-
ban már gyakorlatban vannak.

A továbbiak során kijelentette a bank-
kormányzó, hogy a Nemzeti Bank már
meg is kezdte az ellenőrzés gyakorlását s
néhány napon belül erre a célra külön
ellenőrző bizottságot fog felállítani.

Azokra vonatkozólag, akik külföldre
akarnak utazni Romániából, kellő iga-
zolás után a Nemzeti Bank igazgatósa-
ga dönt abban a kérdésben, hogy
mennyi lejt engedélyezzen a kivitelre,
vagy milyen külföldi valutát bocsásson
rendelkezésükre.

A külföldi ut céljának és szükségességé-
nek igazolásától azonban a Nemzeti Bank
nem tekinthet el.

Véres polgárháboru Indiában

Gyilkolják egymást a hinduk és mohamedánok

Bombay, május 18.

A hinduk ellen nyilván szándékosan
felbujtott mohamedánok India-szerte
folytatják egység, élet és vagyonromboló
támadásaikat.

Bombayban tegnap további nagyszámu
hindu üzletet feldúltak és kiraboltak,
majd az áruk és a berendezés jórésztét
máglyára hordták és meggyújtották.

A mohamedán-hindu villongások em-
beráldozatainak a száma mára 92-re emel-
kedett. A bazár-negyed valóságos csata-

térhez hasonlít.

A felheccelt mohamedánok összesen 435
kereskedést tettek tönkre és 85 lakóhá-
zat perzseltek fel.

Az elmúlt éjszaka folyamán egyébként
a kiméletlenül szigorú záróra követke-
ztében az incidensek szüneteltek, reggel
azonban a harcok kiújultak.

A zavargások különben már Kalkuttá-
ra is áttértek, ahol a vallási fanatiz-
musában elvakított mohamedán lumpen-
proletariátus husz embert sebesített meg
a hinduk közül.

Elfogták a Lindbergh-gyereket elrablóját?

Miért kellett meghalni a 9 hónapos csecsemőnek

Newyork, május 18. Szociális tudósítás, amely szerint a new-yorki rendőrség már le is tartóztatta a gyermekrabló banditákat. A szenzációból tudniillik csak a következő mozzanatok igazak: A newyorki rendőrség jelentkezett egy Parwich nevű szeszcsempész és jelentette, hogy a Lindbergh-gyermek ügyében vallomást akar tenni. A csempészt azonnal a rendőrfőnök elé vezették, aki személyesen kezdte meg a kihallgatást. Parwich, aki egyébként régi ismerőse volt a prohibíciós rendőrségnek különböző kokain és alkoholesempészési bűnügyekből, a Lindbergh-gyermek elrablásáról és haláláról a következőket mondotta:

már el is fogták azokat a banditákat, akik a világhírű óceánrepülő 9 hónapos gyermekét elrabolták és megölték.

A newyorki lap jelentése szerint a gyermekrabló banditák szövetsége 5 fős volt és egy nőből állott. Nyomukra Cordon és Curtis vallomásai vezették rá a rendőrséget. Ez a két ur volt ugyanis a közvetítő Lindbergh ezredes és a gyermekrablók között, akik olyan szemérmetlenek voltak, hogy hatalmas összegek erejéig zsarolták meg az apát, aki a gyermek holttestének megtalálásaig abban a meggyőződésben volt, hogy a fiacskáját épségben kapja vissza. A Newyork Times jelentése szerint a banda hetedik tagja egy német állampolgár, aki a zsaroló leveleket írta Lindberghhez. A nőnek viszont az lett volna a hivatása, hogy az elrablott gyermeket őrizze és gondozza, amíg érette a váltságdíjat lefizetik.

A nagyszerűen kidolgozott gyermekrablás és zsarolási manőverben azonban volt egy kis hiba. A banditák teljesen tévesen, sikerrel hajtották végre a kis Lindbergh Charlie elrablását az utolsó pillanatban azonban kiderült, hogy

a banda egyik tagja elfelejtette magával hozni az altatószert, amelyet ilyen esetekben azért szoktak alkalmazni, hogy az elrablott gyermek sírásával, vagy nyöszörgésével el ne árulja a bűntényt.

A kicsike azonban sírni kezdett s mint-hogy elhallgattatni nem sikerült, a banditák arra határozta el magukat, hogy a gyermeket meggyilkolják s így elterelik magukról a figyelmet. Az embertelen tervet valóban végre is hajtották.

Százezer dollár vérdíjat tűz ki az amerikai parlament

A gyermekrabló banditák kézrekerítésére indított nyomozás utolsó fázisában a kongresszus elé törvényjavaslatot terjesztettek arról, hogy a kormány 100 ezer dollár vérdíjat szavazzon meg a Lindbergh-gyermek elrablóinak fejére.

Egészen bizonyos, hogy a felizgatott és felháborított amerikai közvélemény nyomása alatt a parlament ennek a törvénynek megszavazását nem is utasíthatja vissza.

Lindbergh ezredes egyébként az újságíróknak kijelentette, hogy a többhetes nyomozás költségei és a banditák megbízóinak lefizetett váltságdíjak miatt anyagiilag teljesen tönkrement.

Lindberghné

Az amerikai közhangulat legnagyobb részvételével Lindbergh ezredes felesége felé fordul. Az asszony helyzete valóban tragikus és megindító. Nemrég még az a hír járta be a világsajtót, hogy a Lindbergh házaspár egyidőre elhagyja Amerikát és Franciaországba utazik s Bordeaux közelében egy villában telepszik meg s ott várja be az asszony második gyermekének megszületését. Lindberghné azonban — a legújabb jelentések szerint — végleg lemondott az európai utról és úgy döntött, hogy második gyermekének születését is Hopeville-ben várja be. Ott marad tehát azon a helyen, ahol házasságának első boldog éveit eltöltötte s ahol a kis Charles elrablása miatt tragikus emlékekkel kellett átélnie.

ÖNKÉNT JELENTKEZETT AZ EGYIK RABLÓ.

Az újabb telefonjelentések csak részben erősítik meg a Newyork Times szen-

zációs tudósítását, amely szerint a new-yorki rendőrség már le is tartóztatta a gyermekrabló banditákat.

A szenzációból tudniillik csak a következő mozzanatok igazak:

A newyorki rendőrség jelentkezett egy Parwich nevű szeszcsempész és jelentette, hogy a Lindbergh-gyermek ügyében vallomást akar tenni. A csempészt azonnal a rendőrfőnök elé vezették, aki személyesen kezdte meg a kihallgatást. Parwich, aki egyébként régi ismerőse volt a prohibíciós rendőrségnek különböző kokain és alkoholesempészési bűnügyekből, a Lindbergh-gyermek elrablásáról és haláláról a következőket mondotta:

Lindbergh ezredes kisfiának elrablását már 8 hónappal a bűntény végrehajtása előtt kitervezték, de hosszú ideig kellett várniuk az alkalmas időpontra. A rablást hat társával együtt hajtották végre.

Azt azonban kereken tagadja, hogy a gyermeket meggyilkolták volna. A kis Lindbergh Charlie nem gyilkosságnak, hanem véletlen szerencsétlenségnek esett áldozatul.

Amikor tudniillik a kis pólyás gyermeket a hálósóba ablakán keresztül, létra segítségével elrabolták,

a kicsike véletlenül leesett és a földön összeeszte a fejét.

A tragikus epizód után gyorsan kellett menekülniük, mert tudták, hogy ha felfedezik őket, a néphangulat dühe elől élve nem menekültek volna. Autóra szálltak és elhajtottak. Utközben vették csak észre, hogy a gyermek, akinek a feje az

Japánban a tartalékos csapatokat mozgósították a lázadó tisztek ellen

Egész Japánban erélyes óvintézkedéseket foganatosítottak a merénylet után

Tokió, május 18.

A Fekete Sárkányok Szövetségéhez tartozó fiatal japán tengerésztisztek pünkösd vasárnapi merényletei még mindig óriási izgalomban tartják a szigetország lakosságát. Inukai miniszterelnök halála után a kormánynak az volt a szándéka, hogy Japán területén kihirdeti az ostromállapotot, ettől a szándékától azonban mégis eltekintett és hogy a felizgatott hangulat még jobban el ne mérgesítse, a statárium kihirdetését elhalasztotta.

Ha azonban a titkos szervezet tagjai újabb merényleteket követnének el, akkor a kormány mégis elrendeli az ostromállapotot.

A japán kormány a merényletek hatása alatt mégis foganatosított óvintézkedést, egyelőre azonban csak annyit, hogy

a hadsereg összes tartalékoscsapatát mozgósította és készenlétbe helyezte.

esés következtében borzalmasan összeroncsolódott, már meghalt.

Ekkor a holttestet levették a helyéről és az ottan rejtették el, nem messze a Lindbergh-villájától, ahol aztán véletlenül meg is találták.

Parwich még azt is elmondotta, hogy szenvedélyes alkoholist és bódítószert fogyasztó és csempész is csak azért lett, hogy szenvedélyeinek könnyebben áldozhasson. A rendőrség természetesen nagy érdeklődéssel fogadták az önként jelentkező gyermekrabló vallomását, egyelőre azonban nem adtak hitelt mindannak, amit Parwich elmesélt. A newyorki rendőrség főnökének megítélése szerint a nótórius szeszcsempész vallomásaiban rengeteg ellentmondás van s éppen ezért a nyomozást nem szüntetik meg, hanem még szélesebb körben folytatják, hogy Parwich vallomásait adatokkal igazolják, vagy döntsék meg.

Parwich egyébként kihallgatása során bűntársait is megnevezte s róluk pontos személyleírást adott.

A rendőrség most ezeknek kézrekerítésére is megette a szükséges intézkedéseket.

A Newyork Times szenzációjából tehát az is igaz végeredményében, hogy a gyermekrablók megvannak. Egyelőre azonban még csak éppen az hiányzik, hogy a rendőrség elfogja őket és rájuk is bizonyítsa a nemzet babyjének elrablását.

Curtis hajógyárost, aki Lindbergh és a gyermekrabló banditák között az egyik közvetítő volt, a rendőrség továbbra is őrizetben tartja, mert számos olyan körülmény merült fel, amely azt látszik igazolni, hogy a hajógyáros igen kétes szerepet játszott ebben a tragikus bűnügyben. Curtis különben a rendőrségen azt vallotta, hogy anyagi összeroppanás előtt állott és súlyos idegbaja miatt teljesen elvesztette józan ítélőképességét és morális megfontoltságát. Így vállalkozott a közvetítő szerepre, amelyből anyagi hasznot remélt. Most azonban szánja és bánja, hogy erre az aljas szerepre vállalkozott.

A mikádó palotáját és a főváros fontosabb középületeit állandóan megerősített őrség felügyelete alá helyezték.

A merényletek által teremtett kivételes helyzetet egyébként még az jellemzi, hogy a kormány rendeletre egész Japán területén bezárták az értéktárházakat, továbbá a rizs és gyapotbörzék.

A japánok elfoglalták a lázadó kínai csapatok főhadiszállását.

Itt említjük meg, hogy Mandzsuriában a japán csapatok állandóan harcban állnak a lázadó kínai katonasággal. Az újabb jelentések szerint a szervezetszervezés és fegyverelés fogva fölényben levő japán csapatok véres harc után elfoglalták Han városát, ahol a zendülő kínai katonaságnak a főhadiszállása volt. A sikeres offenzívát Nakamura tábornok vezette a kínaiak ellen, akik súlyos veszteségeket szenvedtek. A kínai katonák a szibériai határ felé menekültek.

A NAGY POLITIKA

A „negyedik birodalom” felé

Berlin, május 18.

A Hitler-győzelem ellenére e pillanatban még mindig nem történt semmi pozitívum.

Vannak azonban tünetek, amelyek azt mutatják, hogy a közel hetekben mégis súlyos események következnek el. Dr. Hans Schäffer, a német birodalmi kormány pénzügyi államtitkára lemondott, utána rögtön dr. Warmbold Hermann adta vissza megbízását és odahagyta a gazdasági-minisztérium bársonyszékét. Egyikük sem bukott. Mindketten lemondottak.

A miniszterek lemondását még akkor sem akarják lemondásnak tekinteni, ha azok tényleg lemondanak. Ilyenkor is mindig azt kutatják, hogy miért buktak meg? Még egyszer: nem buktak, hanem lemondottak. Nem vállalták tovább a missziót. A felelősséget se!

Az utolsó két esztendőben nem igen fordult elő, hogy Németországban vezető ember helyét odahagyja. 1930-ban dr. Schacht Hjalmar, a birodalmi bank elnöke nyitotta meg a sort, aki szintén — lemondott. Nem akart felelősséget vállalni azért, ami következik. Warmbold és Schäffer ugyancsak azért mondták le.

A német politika most nem azon fordult meg, hogy milyen programot valósítsa meg Hitlerék és milyent a centrummal egyesült bal és jobb pártok, hanem kizárólag azon, hogy tudnak-e munkát teremteni annak a hatmillió munkanélkülinek, akiknek a választási propaganda hevében munkát ígértek. Ugy a jobb, mint a balpártok azt ígérték, hogy a világháború ellenére is megszüntetik a németországi munkanélküliséget. A szavazó tudta, hogy ez a munka-ígérvény csak választási blöff, de a választás a Hitlerék javára ütött ki Poroszországban és nehogy a birodalmi kormány bukását is előidézzék, most a birodalmi kormánynak be kell váltani ezt az ígérvényt, amelyet beváltani lehetetlen. A krízis dinamikája odamutat, hogy a munkanélküliség világszerte csak emelkedni fog és éppen ezért tanácstalanul áll a német kormány az előtt a feladat előtt, hogy munkát teremtsen. Pedig munkát kell teremtenie, mert amennyiben nem terem, bukik és ha bukik, nemcsak a legnagyobb tagállamban, de az egész német birodalomban a fascizmus lesz az ur.

A birodalom lét és nemléte kérdése tehát az az „Arbeitbeschaffung”, amelynek érdekében anketot anket után tartanak, rendelet nyomán rendelet lát napvilágot. E pillanatban ott tartanak, hogy prémium-kölcsönt vesz fel az állam és ebből a kölcsönből finanszírozza azokat a közmunkákat, amelyekre szükség van ugyan, de amelyek levezetése azt a pszichológiai elégtelenséget, amely nap nap mellett a fascizmus táborának egyre több hívet szerez.

Az elképzelés szerint mindazok, akik ebből a belső kölcsönből jegyeznének, a felajánlott jegyzés arányában adómérseket látnak. A legteljesebb mértékben aszociális ez a tervezet, de jellemző a helyzetre, hogy a német szociáldemokrácia is tapsol a tervnek. Az adja a pénzt, akinek van, akinek viszont pénze van, az fizeti a legtöbb adót. A tervezet tehát éppen azoknak ad adó-prémiumot akik gazdagok, olyan gazdagok, hogy a mai nehézségek között kölcsönöket tudnak jegyezni, olyan kölcsönöket, amelyeknek visszafizetése — ezt eleve tudják! — naiv ábránd marad.

Warmbold és Schäffer azért mondták le, mert tisztán látták, hogy ez a prémium-kölcsön nem sikerül. A kormány e kölcsön lejegyzésének kérésével azokhoz a nagy tőkészekhez fordul, akik már valamennyien a nacional-szocializmus táborában vannak és akik a belpolitikai helyzet megítélésénél tisztán látják, hogy ez a politika alapvető fordulat előtt áll.

Mindenesetre a Brüning kormány ezzel a munkaalkalom teremtési kísérlettel eléri azt, hogy agyagossá teszi annak a hatalomnak talaját, amely leváltja. Ha most Brüning — végre! — azért bukik, mert nem tud hat millió embernek munkát teremteni, akkor az uralomra kerülő Hitlernek az az első feladata, hogy ugyanennek a hatmillió munkanélkülinek ugyan-csak munkát teremtsen. Mivel pedig a munkateremtés ugy a Brüning, mint a Hitler-rezsimben csak mákony, amely legfeljebb addig tart, amíg az összekoldult belső-prémium-kölcsön utolsó penningje bírja.

A választási propagandába bedobott maszlak tengerikigója mindenesetre eléri annyit, hogy a „harmadik birodalom” sem lesz megváltó birodalom és el kell következnie annak a „negyedik birodalomnak”, mely nem ígért munkaalkalmat, de talán terem.

Modern Mozgó BRASSÓ Tel. 518.

Ma, szerdán a legcsodásabb superszláger:

„A fehér barát”
(ZWEI MENSCHEN)

Richard Voss világhírű regénye
Charlotte Susa és Gustav Fröhlich-el.

Holnap, csütörtökön d. u. 3-5-ig MATINÉ:
„Pál-utcai fiúk” — 5, 10, 15 lejes helyarállak.

Jön a legújabb hangosfilm:

„PAT és PATACHON”
munkanélkilick

Oceánrepülőkh kongresszusa Rómában

Róma, május 18.

Vasárnap érdekes kongresszus kezdődik Rómában. Az oceánrepülőkh gyűlnek össze, hogy megtartsák első kongresszusukat. Már egészen jelentékeny azoknak a száma, akik az Oceánt átrepülték. Köztük lesz Endresz György, aki a Justice for Hungary-gépen indul szombaton Budapestről Rómába és hat óra alatt akarja az utat megtenni. Az életben levő oceánrepülőkh mind ott lesznek, oceánrepülőgép azonban csak egy lesz ott: a Justice for Hungary. Ebből az alkalomból a magyar királyi posta bélyeget bocsát ki, amelyen, Budapest-Róma felirással, a hatalmas magyar oceánrepülőgép képe lesz látható.

Három öngyilkosság Tordán

Torda, május 18.

Az elmúlt héten özv. Szegedy Péterné, szül. Szilágyi Anna, néhai Szegedy Péter volt tordai anyósának lakására, amelynek címe az öngyilkosságot észrevették, már kiszervezték.

Az uriaszonyt már mintegy fél év óta erős fájás gyötörte, amiért állandóan attól félt, hogy meg fog ölni. Ez a félelem aztán — egy látszik — olyannyira erőt vett rajta, hogy öngyilkosságra határozta el magát.

Az öngyilkosságot Szegedy Ilona nevével vette észre, aki az egyik tordai gyógyszerárban dolgozik. A kora délutáni órákban ment haza a lakásra, amelynek utcaajtóját legnagyobb meglepetésére zárva találta s a mely hosszas zörgetés dacára sem nyílt ki. A leány erre egy szomszédos telken át ment be a házba. Ott mindenütt anyja után kutatott, de sehol sem találta. Hosszabb keresés után a pincébe is lement, ahol megrémülve fedezte fel édesanyjának kötélén lógó, megdermedt holttestét. Sikoltozásaira összehajadtak a szomszédok, akik levágták az aszszonyt. Közben orvos is jött, aki azonban már csak a még a délelőtti órákban bekövetkezett halált állapíthatta meg. A tragikus sorsú urónő bucsulevelében a következőkkel indokolta meg öngyilkosságát: „Kedveseim! Nem élhetek tovább. Nem bírom tovább elszenvedni kímázó idegbetegségem gyötrelmeit. Isten legyen veletek!” Szegedy holttestét Kolozsvárra szállították és ott helyezték örök nyugalomra. — Tordán egyébként még két öngyilkosság történt. Korobeczky Tamásné, egy szodagyári munkás felesége maroszódaoldatot ivott. Kórházba szállították. — Tóth Ilona 20 éves leány izzó paraszt rakott a kályha tetőjére és a kiáradó szénegáz megölte. Tettenek oka ismeretlen.

Rövidesen életbeléptetik a német-román kereskedelmi szerződést

Bukarest, május 18.

Ghica külügyminiszter hazaérkezése után az időszerűvé vált a román-német kereskedelmi szerződés életbeléptetésének kérdése. A létfői minisztertanácsban Tasca, az új kereskedelmi miniszter kapott megbízást erre, azaz a külön utasítással, hogy várja be a külügyminiszter hazaérkezését.

Ghica külügyminiszter kedden reggel érkezett vissza Bukarestbe és a délutáni minisztertanácsban részletes jelentést tett a kisántant konferencián szóba került gazdasági kérdésekről és kapcsolatokról. A miniszterelnökkel való tanácskozás után azt is bejelentette, hogy

a külügyminisztériumban már elkészítette a szükséges formalitásokat a német-román kereskedelmi szerződés életbeléptetésére.

A külügyminiszter egyébként szerdán délután kihallgatáson volt az uralkodónál és beszámolt a belgrádi tanácskozásokról. Szombaton a sajtót fogadja és exszpozé tart a kisántant konferenciáról.

Itt említjük meg, hogy az Adeverul a kormány újabb átszervezéséről is, mert szerinte a legutóbb történt minisztercseré és néhány államtitkár elbocsátása még nem oldotta meg a kormányválság kérdését.

Elkészült az új amnesztia-tervezet

Bukarest, május 18.

Pop Valér igazságügyminiszter Rómába való elutazása előtt elkészítette a június 8-ikával kapcsolatos amnesztia-tervezet. A Lupta szerint — tekintettel arra, hogy törvényjavaslatról van szó, amit csak a parlament emelhet törvényerőre, — június elején rövid rendkívüli ülésszakra hívják össze a parlamentet.

Az igazságügyminiszter tervezete főképpen politikai és közönséges bűncselekményekre igéri az amnesztiát.

Robbantás pusztította el a francia luxushajót

Újabb jelentés szerint az utasok közül is sokan elpusztultak

Páris, május 18.

Tegnap számunkban adtuk hírt arról, hogy a Messageries Maritimes francia hajózársaság „Georges Philippard” nevű vadonatúj luxuszugószót, amely a Vörös-tengeren keresztül utban volt Japán felé, az Adeni-öbölben nem messze tüzka-tasztrófa érte. A hajó utasait állítólag sikerült megmenteni. Az újabb jelentések szerint a borzalmas hajókatasztrófa ügyében indított vizsgálat során egyre több bizonyítékot találnak arra vonatkozólag, hogy

a hajó ellen merényletet követtek el és a tűz nem véletlenül támadt a hajón, hanem robbantás következtében.

A párisi lapok szerint a hajózárs vállalat vezetősége és a Georges Philippard kapitány indulás előtt leveleket kapott, amelyben azzal fenyegetőztek, hogy a gőzöst utközben levegőbe röpitik, ha hadianyagot szállít Japánnak. A Párisba érkezett hírek egyébként arról számolnak be, hogy Annam állam pénzügyminisztere is az elégett luxushajó utasai között volt. Az egzotikus államférfi a Párisban tanuló annami császár meglátogatása céljából volt a francia fővárosban. Pontos jelentések különben hiányoznak s egyelőre még nem lehet megítélni, hogy hányan pusztultak el a Georges Philippard katasztrófájánál.

A temesvári tábla megbélyegezte a rendőrséget

Egy felmenő ítélet és egy elítélő indokolás

Temesvár, május 18.

A temesvári tábla harmadik tanácsa rendkívül érdekes ügyben hozott ítéletet és bélyegezte meg ezzel az aradi rendőrség legújabb vezetését, amely ellen anynyi jogos panasz hangzott el annak idején.

A nagyközönség előtt még emlékeztetés lehet az a három évvel ezelőtti botrány, amely az aradi újságíró-klub ellen indított lelkiismereten hajszát, majd ugyancsak lelkiismeretlen betiltás miatt tört ki. A botrány főhőse természetesen az akkori aradi rendőrség volt, amely a főképpen kisebbségi összetételű klub ellen hajmeresztő vádakat hozott fel és ezek alapján kérte a különben kitünően prosperáló és kulturumkát is kifejtő intézmény betiltását. Sikerült is ezt elérnie.

Az érdekelt újságírók természetesen minden rendelkezésükre álló eszközzel tiltakoztak az erőszakos eljárás ellen, amikor azonban belátták, hogy a hatóság hajszával szemben védtelenek, egyedüli fegyverüket, a tollat vették fel. Kőcsi Jenő újságíró nyíltan megírta, hogy a

rendőrség hamis jegyzőkönyvekkel hamis vádak alapján kérte a klub betiltását. A cikk miatt több rendőrtiszt, köztük az akkori rendőrigazgató, a híres Jancu Traian is feljelentést tett az újságírók ellen rágalmazás és becsületsértés miatt. Az aradi törvényszék felmentő ítéletet hozott, miután a bizonyítási eljárás során bebizonyosodott, hogy a rendőrség vádjai valóban alaptalanok voltak. A rendőrtisztek felebbestek.

Igy került a nagyon jellemző ügy a temesvári bíróság elé, amely most már második fokon is megállapította, hogy az újságíró igazat irt, amit a közben lezajlott más bírósági tárgyalások is bizonyítanak, mert mindazokat, akiket a rendőrségi jegyzőkönyv alapján különböző címen perbe fogtak, a bíróság bűncselekmények hiányában felmentette.

A temesvári tábla felmentette az újságírók s egyben erkölcsileg elítélte az aradi rendőrség akkori vezetését, amely annyi súlyos és felháborító cselekedettel vitta ki magának a „hírhedt” melléknevet.

Egymást érik a dinamitmerényletek Nagybányán

A végsőkig elkeseredett bányászok valóságos bosszúhadjáratot indítottak feletteseik ellen

Nagybánya, május 18.

Akik a bányavidéken nőttek fel, tudják, hogy a bányászok a végletekig türelmes s veszedelmes fegyverét, a dinamitot, csak akkor használja a bányán kívül, ha hajszoltasága, nyomora és elkeseredése már teljesen eluralkodott rajta.

Különben az aranybányász ősidőktől fogva, a régi jó időkben is dinamittal lett öngyilkos, dinamitot tett haragosa ablakába és

régebben is nem egy üzemező mérnök és altiszt kapott egy-egy „galuskát”, amikor a bányamunkás elvesztette önfegyelmét és békétűrését.

A legutóbbi évtized folyamán ezek a dinamit-merényletek szinte teljesen elmaradtak, hogy most a széria-elmélet szerint újabb diabolba jöjjenek. Magyarazat? Csak az lehet, hogy a közmondásos hur a pattanásig feszült...

Újabbban ugyanis ifjú és immár kilencven százalékból regáti, tehát nem aranybányákban nevelt igazgatók és mérnökök váltották

fel a régi szakembereket s ezek a nagyon fiatal „inzszenerek” és üzemezők valóságos folyogatják a bányászt...

Emberi jogról, önértékről szó sincs már az állami bányáknál.

A bányász szabadságérzete a nullával egyenlő; ma — átlag minden szombaton — pucéra vetkeztetik, kegyetlenül büntetik a legkisebb tévedésért, leredukálják éhberét is, felrugják kollektív szerződését, lakásától kilométernyi távolságokra helyezik át, meg-alázzák és amiért régen 10—20 fillér büntetést kapott, azért ma, 15—20 évi nyugdíjig, gosltság után, egyszerűen kicsapják a munkából... Véglegesen!

A bányászt valósággal modern raboszlóvá tették.

S a tapasztalatlan mérnökök és fattyu-bizelgők: az ugorkafára kapaszkodott felvigyázók ma már dicsekedni is képesek, hogy egyenkint 8—10 munkásnak „törték ki a nyakat...”

Innen, esakis innen van az, hogy a bányászbosszu újra felütötte a fejét a komor bányavidékeken.

Nagybánya vidékén például az utóbbi időben dinamitot kapott Petrila József, meglátogató munkástársait; ablakok törtek Cuidă dr. láposbányai mérnököt; dinamit robbant a könyörtelenségéről híressé lett Antonescu aligazgató kinstári lakása ablakán s végül most Felsőbányán olyan dinamit-detonációban robbant ki a bányász-elkeseredés, hogy kétségbeesett nem csak Felsőbánya egész lakossága, hanem földrengést érzett, tíz kilométer körzetben, Nagybánya is, környéke is.

Ez alkalommal Besliu Constantin felsőbányai állami bányamérnök kinstári lakásán explodált a titokzatos bányász-kezek rakta nagymennyiségű dinamit, amely ártatlan közeli polgárok vagyonában is hatalmas károkat okozott. Intő jel volt ez a merénylet arra, hogy a bányásznép már reszket, már elvesztette fegyelmességét s kétségbeesése azon a fokon áll, amelyen már a vérontástól sem riad vissza.

Besliu mérnök közvetlen sógora Lazarescu nagybányai vezérigazgatónak, az összes erdélyi aranybányák urának, s így az egyes vélemények szerint ez az újabb bányászmadadás nem csak a keserűen igaztalan Besliu mérnöknek, hanem Lazarescunak és aligazgatójának: Marin Joannak, továbbá megalázóan működő felvigyázóknak is szolt me-mentóként.

Mindezt pedig egy kis jóakarattal, egy kis nyugodt igazságkereséssel, egészen természetes embitességgel még mindig nem késő elhárítani.

Meghalt Szini Gyula

Budapest, május 18.

Szerdára virradó éjszaka a budapesti Zsidókorházban meghalt 56 éves korában Szini Gyula, a kiváló magyar író. Szini áprilisban vitték kórházba bel- és gymbetegséggel, orvosai azonban nem tudtak rajta segíteni. Az aránylag fiatalon elhunyt magyar író egyike volt a legjobb regény- és novellairóknak, évek óta vasárnapi cikkírója a Pesti Naplónak, Nyugat megalakításában pedig az új gárda sorában aktív részt vett. A magyar író halála iránt mindenféle nagy részvét nyilvánul meg.

Csunya napok Aranjuezben

Madrid, május 18.

Spanyolországban az utóbbi napokban egymást érik a zavargások és összetűzések, amelyekben az anarcho-szindikalista munkások és a jobboldali elemek játsszák a vezetőszerepet.

Malagában a szindikalisták tegnap két bombát dobtak a különböző intézményekre és számos vállalat vezetője ellen revoluceres merényletet követtek el.

Sevillában egy katolikus körmenetet támadtak meg a szélsőbaloldali munkások. Lövedőzni kezdtek a processzióra és abból több embert megsebesítettek. Ugyanírt a szállítás alkalmazzottak általános sztrájkba léptek, úgy, hogy katonaságot kellett kivezényelni a felületlenül szükséges szállítások lebonyolítására.

Aranjuezben a munkások felgyújtották a madridi légionista kiküldötték autóját.

A zavargások során a közbelépő karhatalomból is számosan megsebesültek.

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos, érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén. Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas, sós-savas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kímélő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal. — Új tünő konyha, elsőrendű stranddal. — Fűrdőidény május 15-től október 1-ig. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld: Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T. Fűrdőigazgatóság: BUZIÁS (Bánát)

Május 20.

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYER

RASPUTIN

A NŐK DÉMONA

A nő főszerepben: Charlotte Ander

Monop. Astoria-Film, Bukarest — Nem tévesztendő össze a régi, néma Rasputin film-mel, — Legújabb Fox hangos heti revü Naponia előadás 5, 7, és 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon nagy matinéelőadások d. o. 11-től és rendes előadások d. u. 3, 5, 7 és 9 órától

Szikvizzháboru Temesváron

Árulhat-e a gyáros magánosoknak is szódavíz

Temesvár, május 18.

A temesvári vendéglősök és szikvizgyárosok között hónapok óta ádáz harc folyik, amely nem nélkülözi a humoros különbségeket sem, mindazonáltal komoly és a fogyasztók bérére menő hátere van. A vendéglősök ipartestülete még áprilisi közgyűlésén kimondotta, hogy a „vendéglősi válság” egyik súlyos oka abban a visszaszállás helyzetben keresendő, amit a szikvizgyárosok idéztek elő azzal, hogy magánosokat is kiszolgálnak, sőt egész vevőkört szerveztek be maguknak a magánosok közül. Ezt az egészségtelen állapotot a vendéglősök nem tűrhetik, s amennyiben a szikvizgyárosok meg nem szüntetik a magánosok kiszolgáltatását, úgy az ipartestület külön állít fel magának szikvizgyárat.

Az ipartestület határozatát annak ide-

jén közölték a szikvizgyárosokkal, ezeknek a szindikátusa azonban nem ijedt meg a fenyegetésektől, hanem fokozottabb mértékben iparkodott kiterjeszteni eddigi vevőkörét. Erre aztán a vendéglősök ultimátumot intéztek a szikvizszindikátushoz: ha nyolc nap alatt be nem szünteti a magánosok kiszolgáltatását, úgy a vendéglősök ipartestülete felállítja a beígért szikvizgyárat s megkezdí a konkurenciális harcot.

A nagyközönség élénk érdeklődéssel figyeli ennek a szikvizháborúnak a kimenetelét. A zűgasság ugyanis az, hogy a szikvizgyárok üvegenként három lejért adják a szikvizet a magán-vásárlóknak, addig a vendéglőkben ez hat lejbe kerül. A mai világban pedig három lej akkora pénz, hogy a közönség indokoltan fordul ahhoz a félhez, ahol ezt a három lejért megkaphatja.

Nemcsak Fedák Sári, hanem a magyar sportolók is veszélyesek

Veszélyben a román—magyar sportérrintkezés

Nyilatkozik Lázár Andor, az O. T. T. elnöke a magyar tornacsapat kitiltásáról

Budapest, május 18.

A magyar főváros sport-körében nagy méltatlanságot keltett annak a híre, hogy a román hatóságok megtagadták a beutazási engedélyt a testnevelési főiskola tornacsapatától, amely Kolozsvárra készült.

A kolozsvári bemutatkozás betiltásával kapcsolatban ma az OTT elnöke, Lázár Andor, nyilatkozatot adott a sajtónak.

Kijelentette, hogy elrendelte a vizsgálatot a kitiltás ügyében s fontolóra vette a Romániával való sport-érrintkezés megszakításának a kérdését.

Különben a kolozsvári bemutatkozó ügyet a nemzetközi testnevelési szövetség elé terjesztik, mert a beutazási engedély megtagadása súlyos csorbát ejt a nemzetközi sport-szolidaritás elvén.

Két jelentés a konverziós frontról

Krausz László csikszentdomokosi kereskedő szimpatikus magánügyességei

Csikszereda, május 18.

A konverziós törvény életbeléptetésével kapcsolatban sok furcsaság történik Csikmegyében. Már irtunk arról, hogy a hitelezők közül jónéhányan ravasz félrevezetéssel iparkodnak elütni a székelyeket attól az előnytől, amit a törvény biztosít nekik. A komoly jogászok szerint azonban ezek a ravaszkodások nem érhetik el céljukat. Talán... Mert a törvénykezésnek rengeteg kitérő útja van s ebben a labirintusban a falusi szántóvető könnyen eltévedhet. Ha egyáltalában vállalkoznék erre az útra. A legtöbb azonban nem is vállalkozik, mert fél az esetleges kellemetlen következményektől, melyek bármikor megtalálhatják, ha ügyvédekkel kerül szembe. Talán erre a félelemre építenek azok, akik az adósok félrevezetésével akarják megkerülni a törvény rendelkezéseit.

Alább két esetet ismertettünk. Mindkettő jellemző és tanulságos.

A „Hargita” bank vezetősége nemrég-

ben körlevelet intézett adósaihoz. Ez a körlevél szóról-szóra így szól: „A konverziós törvény és a Banca Nationala, mint váltóbirtokos, rendelete értelmében lejárt váltóját folyó hó 21-én óvatolnunk kell. Ezen óvatolást és utána a peresítést csak abban az esetben kerülheti el, ha váltóját rendezi, helyegmentes új váltót ad és a kamatokat fizeti a fenti határidő előtt. Miután az óvatolás és a peresítés jelentékeny költséggel jár, kérjük, szíveskedjék már saját érdekében is, tartozását folyó hó 21-ig elrendezni. Aláírás”.

Vajon mi ez, mit akar ez a törvényre hivatkozó és félig törvényes felszólítás? A váltócsere rendben van, azt valóban a törvény írja elő. De a kamatok követelése, a perrel, óvatolással való fenyegetőzés! Nem hisszük, hogy a Hargita bank ügyésze ne tudna helyesen, pontosan és félre nem érthetően fogalmazni. Ugy, hogy az a falusi székely világosan megértse belőle: mit kell tennie. Ez a felszólítás is a rájlesztésre megy! Megijeszteni az adóst, hogy fizessen. A konverzió ellenére is.

A másik eset is a furcsaságok közé tartozik, de ez már olyan furcsaság, ami példaként szolgálhatna. Lám, így is meglehetne oldani ezt a nehéz kérdést.

Kikapcsolni a kapzsiságot és bekapcsolni a becsületet megértésen alapuló őszinte kalkulációt. Ugy, amint ezt Krausz László csikszentdomokosi kereskedő tette.

Krausz Lászlónak rengeteg követelése volt a maga falujában és a szomszédos

falvakban. Követeléseit idejében váltókkal fedeztette le, tehát birtokában volt a törvényes eszközöknek. A konverziós törvény életbeléptetése után mégis egészen új utakat választott a maga ügyének elintézésére. Kidoboltatta a falvakban,

hogy mindenkinek visszaadja a váltóját, hogyha az adósság 20 százalékát készpénzben kifizeti. Az adósoknak kedvező volt ez az ajánlat. Mert konverzió ide, konverzió oda, mégiscsak nagyszerű érzés egyszerre megszabadulni az adósságtól. Siettek pénzzé tenni, amit csak lehetett és Krausz László engedékenységnek mutatkozott. Ahol nem tudta megkapni a 20 százalékot, ott még abból is engedett. Likvidálta a váltótárcáját és követeléseinek 15 százalékát beszedte. Néhány százezer lej hozott össze. Hatalmas pénz ez a mai körülmények között. Olyan tőke, amivel sokat lehet kezdeni. És a székelyek is jól jártak, mert minden terhes, utaztatással és ügyvédi tanácsal járó hivatalos formáság nélkül rendezték adósságaikat.

Krausz László sokkal elégedettebb az a „konverzióval”, amit maga alkotott meg a maga és adósai használatára, mint az ország népe azzal, amit Argetoianu ajándékozott nekik.

Az érdekházasság szomorú vége

Megölte a feleségét,

aztán ismeretlen rablók ellen feljelentést tett a rendőrségen

Érdekházasságot kötöttünk, így végződött — mondta a gyilkos

Arad, május 18.

Szlatina aradmegyei községet néhány nap óta megdöbbentő gyilkosság tartja izgalomban. A csendőrségen megjelent Teodorescu Aurél erdőkerülő és remegő hangon előadta, hogy

a feleségét az erdő alján levő kunyhójában meggyilkolták.

A csendőrséget vezető kérdéseire Teodorescu részletesen is elmondotta, hogy a szokásos ellenőrző útját végezte az erdőben és késő este tért haza. Alig tette be a lábát a kunyhóba, megdöbbenve látta, hogy felesége mozdulatlanul fekszik az ágyon és fejéből szivárog a vér.

— Még most is ott fekszik, jöjjenek ki, nézzék meg, én azt hiszem rablók öltek meg.

A csendőrség kiszállt az erdőkerülő kunyhójába és megállapította, hogy

Teodorescu feleségét több fejszecsapás érte, amelyek azonnali halálát okozhaták.

A szép fiatal asszonyt mindenki ismerte a községben és a gyilkosság híre hamarosan felverte a falu nyugalmát. Megindult a nyomozás is, de napokig nem produkált eredményt.

Időközben suttogni kezdtek a faluban arról, hogy az asszonyt a férje gyilkolta meg és csak azért jelentette az esetet a csendőrségnek, hogy ezzel eltérje magáról a gyanút. A községben mindenki tudta, hogy az utóbbi időben nézeteltérések és veszekedések voltak napirenden az erdőkerülő kunyhójában. Teodorescu annakidején érdekből vette feleségül az asszonyt, aki pénzt hozott a házhoz, ke-

vés földje is volt. Az egész kis vagyont kát sietett is az erdőkerülő a saját nevére iratni.

Nemrégiben azonban az asszony családjára követelni kezdte, hogy a vagyonnak a felét írja vissza a felesége nevére. A házasság ugyanis nem volt boldog és attól tartottak, hogy, ha esetleg elválnak, az asszonyt mindenéből kiforgatja a férje. A gyilkosság után felmerült tehát a gyanu, hogy az erdőkerülő maga tette el láb alól a feleségét, hogy ezáltal végleg magának biztosítsa az egész vagyont. A rablógyilkosság különben is valószínűnek látszott, hiszen az erdőkerülő kunyhójában nem voltak olyan értékek, amik a rablókat különösebben vonzották volna.

Az egyre jobban erősödő gyanuokok alapján a csendőrség tegnap kihallgatta Teodorescut, aki hosszas tagadás után megtört és bevallotta, hogy ő gyilkolta meg feleségét, majd olyan módon helyezte el az ágyon, hogy azt a látszatot keltse, mintha rablógyilkosság áldozatául esett volna.

A kis kunyhó szerény berendezését is felforgatta, hogy ezzel is félrevezesse a csendőrséget.

— Nem szerettem sose a feleségemet — mondotta az erdőkerülő, — érdekházasságot kötöttünk, aztán így is végződött...

A gyilkos erdőkerülőt letartóztatták és megbilincselve az aradi ügyészre szállították. Amikor kivitték a faluból, a lakosság meg akarta lincselni és csak nagy nehezen tudták a falubeliek bosszujától megmenteni.

A pénz olcsóbbodását várják az egész világon

Sorozatos rátaleszállítást várnak az angol kamatcsökkentés után

Bukarest, május 18.

Néhány nappal ezelőtt a világ pénzügyi piacán meglepetést keltett, hogy

az angol jegybank váratlanul leszállította a hivatalos bankkamatot 3 százalékról 2 és fél százalékra.

Mikor az angol font lecsuszott az aranyparitásról az angol jegybank kénytelen volt a bankkamatot fokozatosan 7 százalékgig emelni, amit aztán újra leépített egészen 3 százalékig, vagyis arra a nivóra, amelyen az angol bankráta a fontesés előtt állott.

A mostani újabb fél százalékos csökkenés azért hatott a meglepetés erejével, mert ilyen alacsony a háború előtt óta nem volt az angol kamat.

A nagy nyugati pénzügyi piacok között eddig

csak Páris és Amszterdam tartja még a 2 és fél százalékos bankrátát, viszont Newyork a hivatalos pénz kamatát 3 százalékkal jegyzi még.

A nemzetközi pénzügyi piacok az angol kamatáleszállítás nyomán

az egész világon a pénz olcsóbbodását várják.

Hírek szerint az ösztönzés terén az angol jegybank további lépésre szánta rá magát és nincsen kizárva, hogy már a közeli napokban

kétszázalékra szállítja le a hivatalos bankkamatot,

ami legutoljára csak 1897-ben történt meg

A várható sorozatos rátaleszállítást, az angol jegybank után, a svéd jegybank nyitotta meg, amely 5 és fél százalékról 5 százalékra csökkentette a hivatalos kamatot. Román pénzügyi körök remélik, hogy

hogy a példát követni fogja a román jegybank is,

amely főleg azért ragaszkodott eddig a magas kamatokhoz (7 százalék), hogy a magánkamat nivóját fenntartsa és ezzel

idekösse a Romániában kamatra kihe-

lyezett külföldi pénzt.

Mintegy azonban a külföldi tőke a válság folyamán visszavonult nagyrészt, indokoltnak látszik, hogy a román jegybank is csökkentse a kamatot.

Sajnos, a pénzkrisisben ezidőszent csak másodlagos szerepet játszik a pénz kamatkérdése és éppen ezért a pénz olcsóbbodása, még ha jelentősen befolyásolná is a magánkamatot, egymagában még nem fogja megoldani a válságot, amelynek sokkal súlyosabb és mélyebben fekvő okai vannak.

Ne kíséreltezzon
egészségével.
Kérjen Ön is
kimondottan
eredeti
»OLLA«
óvszert, mely megóvja egészségét.

»OLLA«
GUM...?

Modern Mozdó

BRASSÓ
Tel. 518.

Hétfőn, május hó 23-án és
Kedden, " " 24-én
csak két nap lép fel személyesen

Verebes Ernő

a dédelgetett filmszínész, hogy megnevetesse és újra, meghódítsa a brassói közönséget az Ő utólrhetetlen kedvességével és humorával.

Jegyek elővételben csütörtök, máj. 19-étől d. n. 5 órától kezdve. Minden hely számozott.

EGY JAPAN TEMPLOM FOLIRATA

Embertársam! Figyeld meg
Ezt az örök tanácsot:
Sose kutass az igazság után,
Mert hátha megtalálod!

PILLANATFÖLVÉTEL

Két ember jött kutyával. A két ember
Hajlongott egymás felé, mint a nád,
S míg együtt haladtak egy darabot,
A két kutya egymásba harapott.

Mennyirec őszintébbek a kutyák!

PAPAGAJ

Egy papagáj egy mondatot tudott.
Csak azt az egyet, hogy: „Nem fontos semmi!”
Trigykedve állott egy bölcs előtte
S így szólt: „Hogy lehet ilyen bölcsnek lenni?”

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változóan felhős idő várható, különösen nyugaton kisebb zivatarokkal és záporokkal. A hőmérséklet azonban az elmúlt napokhoz képest érezhetően emelkedni fog.

— **Nyolcmillió per a brassói törvényszék előtt.** A Banca Chrissoveloni bukaresti bankház egy 8 millió lejes váltóügyben pert indított az Erdélyi Erdőipar Rt. és a Groedel Testvérek cég ellen, amely váltóper tárgyában a brassói törvényszék most folytatta le a tárgyalást, igen nagy érdeklődés mellett. A dr. Roth Ödön bukaresti ügyvéd által az Erdőipar és a Groedel koncern képviselőitében átnyújtott kifogások felett a bíróság izgalmas tárgyalás és hosszas tanácskozás után ítéletet hirdetett, amelyben a dr. Roth által előterjesztett kifogásoknak helyt adott és a Chrissoveloni bankházat keresetével elutasította és az összes perkoltségek megfizetésére kötelezte. Az ítélet úgy jogászai, mint pedig széles közgazdasági körökben igen nagy érdeklődést váltott ki.

— **Vakmerő rablófutamadás.** Tordáról jelentik: Torda város Nagymalom utcájában az éjjeli órákban vakmerő rablófutamadás történt. A jeltett időben két 25–30 év körüli, bekormozott arcu férfi hatolt be özv. Fülöp Istvánné, szül. Barabás Borbála házába. Az ajtót betörve, az özvegyasszonyt felköltötték álmából és életveszélyes fenyegetésekkel pénzt követeltek tőle. A megrémült asszony nem ellenkezett, hanem a rablóknak átadta otthon levő pénzt, csekély 500 lej. A két elvetemült ember ezzel nem érte be, hanem a pénz átadása után az asszonyra támadt és arcát súlyosan összekarmolta. Ezután pedig tovább állottak. A tordai rendőrség erőlyes nyomozást indított a vakmerő tettesek kézrekerítésére.

— **Egy és ugyanazon helyen nyolc ízben követett el betöréses lopást.** Déváról jelentik: A petrozsényi Bukarest étterem tulajdonosai hónapokon keresztül jelentették a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek betörték, italt és trafik készletüket alaposan megdézsmálták. Egyik betörés a másikat követte és az óvintézkedések ellenére a tettest soha se sikerült kézrekeríteni. Végre azonban egy, az étterem főpincéjénél elkövetett betöréses lopás nyomra vezetett és sikerült a rendőrségnek Popa Petru, rovvott multu betörő személyében elfogni a tolvajt, aki beismerte, hogy nyolc ízben tört be a Bukarest éttermébe, ahonnan mintegy 80 ezer lej értékű trafikot, italt és egyéb árut lopott el. De beismerte Popa Petru több más petrozsényi vendéglősnél elkövetett lopásait is. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be az orgazdák kézrekerítésére is.

— **TÖRVÉNY** a mezőgazdasági adósságok szanálásáról, magyar fordításban, ára 20.— Lei. Az eredeti román és magyar szöveg egyben, 55.— Lei. Póstaí rendeléseket csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölnek,

portóra külön 6.— Lei küldendő be. X Brassói Lapok könyvosztálya.

— **A brassói nyugdíjasok gyűlése.** A brassói nyugdíjasok szombatn délután 4 órakor a vasuti Caminul helyiségében gyűlést tartanak. Kíváncsok, hogy érdekeik megvédése végett minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **UJABB MILLIÓS FIZETESKEPTELENSÉG MAROSVÁSÁRHELYEN.** Tudósítónk jelenti: A mai napon a marosvásárhelyi törvényszék újabb milliós kényszerjegyzést adott be. Az egyezkedő cég Ábrahám és társa fűszerkereskedő, amelynek aktívái 2 millió 684.680, míg passzívái 3.173.620 lej tesznek ki. A cég kényszerjegyzési kérelme felett a napokban dönt a marosvásárhelyi törvényszék.

— **Megsemmisített a bíróság egy nyolcmillió lejes szeszírságot.** Nagyváradról jelentik: Az itteni törvényszék ma tárgyalta Mezei Erzsébet és Mezei Dávid mezőtelegi kereskedők ügyét, akik ellen az volt a vád, hogy nyolc liter fekete szeszt találtak náluk. A pénzügyi hatóságok nyolcmillió lej bírságot róttak ki emiatt rájuk, amit a törvényszék most megsemmisített.

— **„LEÉPÍTİK” A BALÁZSFALVA—DICSŐSZENTMARTON KÖZÖTTI VASUTI KÖZLEKEDEST.** Tudósítónk jelenti Dicsőszentmártonból. Nemrégiben Balázsfalva és Dicsőszentmárton között öt zsufolt vonatpár közlekedett. Ma már csak két vonatpár van s ez a kettő is soknak bizonyult, élénk jellemzésére a Küküllő völgye szomorúan leromlott gazdasági viszonyainak. Néhány nappal ezelőtt Dragos igazgató és Stefanescu mérnök főfelügyelővel az élén, bizottság szállott ki Balázsfalvára s megállapította, hogy, miután ezen a szárnyvonalon a személy- és teherforgalom nagyon megcsappant, gazdaságos lenne az állomások megszüntetése, illetőleg örházi nívóra való süllyesztése. Javaslat szerint a vonalon Balázsfalva, Dicsőszentmárton, Bonyha, Erdőszentgyörgy, és Parajd állomásokat kivéve, az összes többi állomásokot megállóká nyilvánítják s ennek megfelelően a régi személyzetet elmozdítják. Ezt az intézkedést egyelőre csak hat hónapi próbaidőre foganatosítják.

— **A SZESZCSEMPESZÉK UJ TRÜKKJE.** Az amerikai Detroitban a szeszcsempeszek a kormányhivatalnokok becsapására új trükköt eszeltek ki. Eddig, ha a rendőrség hajója kis csónakjaikat megközelítette, rendszeren a tengerbe vetették kanadai szeszrakományukat, hogy megmeneküljenek a büntetéstől. Ez gyakran nagy veszteségeket jelentett, mert a ládák a víz felületén uszálltak, ahonnan a rendőrség könnyen kiemelhetette és elköszthatta. Egy idő óta a csempeszek nagy sötömböket visznek magukkal, amelyeket szükség esetén ráerősítenek a ládákra, mielőtt a tengerbe dobják. A só sulya előbb a mélységbe rántja a szeszrakományt. A víz alatt a sötömb lelohad róla s bizonyos idő múlva a láda újra megjelent a felületen és visszamehet a csónakba.

— **ELFOGTAK A DICSŐSZENTMARTON KÖRNYÉKEN FOSZTOGATÓ BANDA FŐNÖKÉT.** Dicsőszentmártonból jelenti tudósítónk: A Dicsőszentmárton környékén fekvő falvak fosztogatóit végre sikerült leleplezni. Az elmúlt napokban Lup Eliza somogyomi asszonyhoz a késő esti órákban egy vándor állított be és szállást kért. A jószívű öregasszony helyet jelölt ki a „szegény” munkanélkülinek, aki aztán halálból éjszaka kirabolt, sőt alaposan el is verte őt. Följelenítésre a csendőrség másnap letartóztatott egy csavargót, aki az egyik domaldi gazda estűjében vett magának kérétenül szállást. A letartóztatott ember vallatása során előbb Petri Joannak, majd Sava Joannak nevezte magát, később azonban mindkét név hamisnak bizonyult. A csendőrség megállapította, hogy a csavargó valódi neve Muntean Joan és tagja, jobban mondva vezetője annak a rablóbandának, amely hosszú idő óta fosztogat a környéken. Muntean Joan bevallotta, hogy Hunderőf, Sáros és Bordón községben minden betörést ő és társai követik el. Holdvilág községben pedig ők fosztották ki a falusi szatócs üzletét. Muntean vallomása nyomán a csendőrség megtette az előkészületeket a banda többi tagjainak a lefogására is.

— **ISTEN ORSZÁGA FELÉ** a címe Földi Mihály legújabb regényének, mely az Atheum 68 lejes sorozatában jelent meg. Ezen sorozatban megjelent könyvek állandóan rakfáron vannak a Brassói Lapoknál. Keresse fel könyvosztályunkat, ahol csaknem minden könyvújdonyságot beszerezhet.

— **PUSZTASZENTLŐRINCZEN MEGLINCSELTEK EGY GYILKOS LEGÉNYT.** Budapestről jelentik: Borzalmas gyilkosság játszódott le a pestszentlőrinczi vasuti állomáson. Kovács János munkás összetalálkozott régi haragosával, Thury Ádámmal, s miután heves szótvitásba elegyedett vele, előrántotta zsebkését és azzal 18 mély szurást ejtett ellenfelére. Az egyik döfésnél Kovács peneculusa Thury szívbükkáig hatolt s azonnali halálát okozta. A vad bosszúállás után Kovács menekült próbált, az állomáson összeverődött embertömeg azonban körülfogta és mielőtt a közbelépő rendőr ezt megakadályozhatta volna, meglincseltek. A hatósági közegeknek alig sikerült a gyilkos Kovácsot kimenteni a felháborodott tömeg kezéből. Így is agyarázkó-

dási szenvedett és a mentőknek a rakbörháza kellett szállítaniok.

— **A brassói Elite kávéház-étterem** vezetőségének tekintélyes áldozatok árán sikerült F. Berend Mária, az európai fővárosokban előnyösen ismert hegedűművésznőt szereplésre megnyerni. A kiváló művésznő, aki Hubay mesternek volt egyik legkitűnőbb tanítványa, folyó hó 22-től kezdve néhány estén át briliáns számokkal fogja szórakoztatni a brassói közönséget.

— **Marosvásárhelyi hírek.** Tudósítónk jelenti: Márton Dénes negyvenhárom éves ember betört a nagyenyvei tejszövetkezetbe és onnan több ezer lej értékű árut elloptott. Letartóztatták. — A marosvásárhelyi törvényszék ma tárgyalta Szekeres Ottó szerelő ügyét, aki ellen az volt a vád, hogy Gyulai Pál gyógyszerész lakásában fosztogatott. Szekeres bizonyítékok hiányában felmentették. — Tegnap a marosvásárhelyi Iparosstanoncotthon és az Iparosok Temetkezési Egylete gyűlést tartott. Az előbbin Csiszár Lajos, az utóbbin Kovács Elek elnökölt. A két gyűlésen az intézmények gazdasági helyzetéről számoltak be. — A marosvásárhelyi törvényszék két hónapra ítélte Bakali György mezőbögási községi bírót, aki a falu pénzéből 2900 lej elcsikkasztott.

— **UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVVITEL** gyors és könnyű elcsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 50 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet. (he)

— **HÁROM BIRÓI FELSZÁMOLÁST KÉRTEK EGYETLEN NAP ALATT CSIKSZEREDABAN.** Tudósítónk jelenti: Május 16-án egyszerre négy bírói felszámolás iránti kérés érkezett be Gyergyóból a csikszeredai törvényszékhez. Málnási József rövidára kereskedő, Rubinstein vegyeskereskedő Gyergyószentmiklósról, azán a Kappel és Gersohn fakereskedő cég Gyergyóalfaluból kérték a bírói likvidálás elrendelését. Mind a három cég aktív, követeléseit azonban nem tudja behajtani s ezért volt kénytelen igénybevenni ezt a törvényes lehetőséget.

— **CSIKMEGYEI HÍREK.** Tudósítónk jelenti: Oláh Tódor csikszentdomokosi lakos vesztegetés vádjá miatt került a bíróság elé. A 65 éves ember büne a vádirat szerint az volt, hogy a csendőrség tiltott pálinkafőzésén érte s akkor 6 ezer lejjel meg akarta vesztegetni a csendőrmestert, csak hunyjon szem a dolog fölött s főképpen ne vigye el a pálinkafőző üstöt. A tanuk igazolták a vesztegetés tényét, azonban azt is, hogy a csendőrk ajánlották, sőt biztatták fel a gazdát az „elintézés” e módjának megkísérlésére. A törvényszék három hónapi fogházzal és 2000 lej pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottat. — A vasuti igazgatóság életbeléptetett fürdőjegykedvezménye nem okozott nagy örömet Csikszeredának. Az a rendelet ugyanis, amely szerint, ha a kérdéses fürdőnek nincs vasuti állomása úgy a fürdő előjáróságával kell látalmaztatni a vasuti jegyet, Csikszereda eddigi kedvezményét teljesen értéktelenné teszi. A Hargita-fürdő ugyanis, amelynek a vasuti állomása Csikszeredában van, közigazgatásilag Csikscsicsóhoz tartozik. A fürdőn semmiféle hivatalos hatóság nincs s így a jegy látalmaztatását csak a 12 kilométernyire fekvő Csikscsicsóban lehet elintézni. Kérdéses, hogy az utasok vállalkoznak-e erre a 12 kilométeres szekerezésre.

— **Influenza, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint tüdőcsucshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával többször és alaposan kitisztíttassanak.** Közokházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz lázzal járó fertőző betegségeknek is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **VETŐMAGAKCIÓVAL SZELHAMOSKODOTT EGY ARADI FIATALEMBER.** Aradról jelentik: Furfangos szelhámos került ma az aradi rendőrség kezére, Laics György személyében. Laics a mezőgazdasági kamara olcsó vetőmagakcióját használta fel pénzszerzésre, olyképpen, hogy kiment mindig a vásárra és a falusi gazdáknak ajánlotta, hogy vegyenek olcsó vetőmagvat. Rögtön elvette tőlük a pénzt és megindult velük a mezőgazdasági kamara épülete elé. Utközben a léprement gazdát beküldte egy trafikba hogy hozzon okmánybélyeget, mert kérvényt kell majd kiállítani. Miközben a gazda gyanútlanul bement a trafikba, azaltal Laics a rábizott pénzzel megszökött. Ezt számtalan esetben megismételte és ilyenformán jelentős összegekhez jutott. Laics most majd a börtönben gondolkozzhat a szépen indult vetőmagakció befellegzésén.

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a címkén.

— **HINDENBURG UNOKAÖCCSEINEK MILLIÓS ÖRÖKSÉGE.** Newyorkból jelentik: Auerswald báró német író és két fia nagyapjuk után 12 millió dollár örökölték. A nagyapa évekkel ezelőtt vándorolt ki Kaliforniába, ahol aranyász lett és nagy vagyont tett szert. Az Auerswald-család rokonságában áll a Hindenburg-Beneckendorff család. A két szerencsés örökös Hindenburg bíróalmi elnök unokaöccse.

— **EGY KÜLÖNC NŐ KÜLÖNÖS HALÁLA.** Nagybeeskerekéről jelentik: Az itteni rendőrséget tegnap arról értesítették, hogy a Vojvoda Suplicsa utca 6. számú ház egyik különös életet folytató lakója, Tenner Margit napok óta nem jelentkezik, lakása belülről be van zárva. A rendőri bizottság erre kinyitatta a lakást, ahol megdöbbséget látványtáru a szemük elé. A hullabűzös szobában az egyik szegen felakasztottan látott Tenner Margit holttestét, amely már oszlásnak indult. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Tenner Margit öngyilkosságot vagy egy hétél ezelőtt követte el és mielőtt felakasztotta magát, valamilyen maró folyadékot ihatott, ez azonban nem hatott. Az öngyilkos urinó igen rejtélyes bucsusorokat hagyott hátra. „A kereszt el van törve, ellenségeim csinálták meg.” Tenner Margit talán a legbizarrabb lakója volt Nagybeeskereknek. Harmincegy éves volt, Veszprémben született és 18 évvel ezelőtt jött Nagybeeskerekre, ahol Szabó Bertalan nyug. tanfelügyelő örökre fogadta. Szabó Bertalan halála után Tenner Margit az özvegyvel élt együtt, akivel ketten a legkülönbözőbb életmódot folytattak. Egyforma ruhát hordtak és gyakran napokra bezárkoztak lakásukba. Egy ízben elmondták szomszédaiknak, hogy Berlinbe utaznak. Ezután lezárták lakásukat, ők bentmaradtak és székekkel, meg egyéb butorokból vonatot készítettek és két hétiig ki se jöttek a lakásból. Aztán előjöttek és végnélküli meséket mondtak el „berlini” élményeiről. Szabóné néhány hónappal ezelőtt meghalt és a temetésnél Tenner Margit a gyászoló közönség nagy mebotránkossága ellenére is ragaszkodott ahhoz, hogy a koporsót az ablakon keresztül vigyék ki az utcára. A tragikus véget ért, különöc nő holitstét felboncolják.

— **EGY LÉLEKGYÓGYÍTASSAL FOGALKOZÓ SZENZACIÓS KÖNYVUDON.** SAG! Dr. Gartner Pál, az ismert ideggyógy és legismertebb magyar psichoanalitikus, most jelentette meg legújabb munkáját, mely nem csak orvos és ügyvéd körökben, hanem a művelt nagyközönség legszélesebb rétegében is a legnagyobb érdeklődést fogja kelteni. E mű érdekfeszítő tartalmával valóságilag megragadja az olvasót és nem tudjuk letenni addig, míg az első sorától az utolsóig el nem olvastuk. A ma emberének minden problémáját a kiváló orvos szerző minden oldalról a legkényrtelenebb éles világitásba helyezi és biztos kézzel tárja fel az emberi élet legrejtettebb mélységeit. Az orvosi gyakorlatban előfordult esetek leírása kapcsán ugyszólván meztelenül látjuk a különböző lelki betegségekben vergődő emberi lelket, melyben a nagytudású orvos biztos kézzel segít. Köztudomásu, hogy bármely irányu megbetegedések ötven százaléka a szervi elváltozásokon kívül lelki okokban leli magyarázatát, ezért különös érdeklődésre tarthat számot e munka, mely a leggyakrabban előforduló lelki, testi panaszoknak adja magyarázatát és nyújt segédkezet azok leküzdésére. Érdekesítő módon beszél a fejfájásról és migrainról, szorongó és depresszió-állapotokról, gyilkosok és öngyilkosokról, a halálfélelemről, a lelki élet zavarairól, nőnél és férfinnél, álomértelmezés, stb. stb. Egyes érdekes fejezetek címei: A nő biológiai tragédiája. A bűnözés. A depressziós állapotok és az öngyilkosság. Melankólia. Szív, gyomor és bélbajok analízise. Bűnöző típusok. Szexualitás és a társadalom. stb. stb. Ára 117.— lej, vidékre + a portó Kapható a Brassói Lapoknál.

Mindazoknak,
kik magukat
gyengéknek
és kimerültek-
nek érzik, a

BIOGLOBIN
új életerőt ad.

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, ét-
vágugerjesztő és élénkítő szer.
Kapható a gyógyszerárakban, vagy a
készítőnél.

FABRIITI GUIDO
„MEDVE” gyógyszerárára
Nagyszeben—Sibiu.

A távol keleten közeledik a lejárat

Irtta: Tanódy Endre

Süketnek kell lennie, aki nem hallja a né-
hez csendet a világsajtóban, a csendet amely-
lyel a távoli kelet dühöngését felfogják és el-
szigetelik. Ha rá gondol, mindenki tudja,
hogy a meg nem üzent háboru előtt Sanghai-
ban és újra éledt Mandzsuriában, de nem
gondolhat rá, mert ahogyan és amíg csak le-
het, a nagy sajtó elhallgatja ezt a bevezetést
egy elkerülhetetlen történelmi fejtegetés.
Hallgatni sokféleképpen lehet a sajtóban
és az egyik módszer az, hogy magukat az
eseményeket nem tagadják le, de egyebet nem
is hoznak, mint éppen ezeket az elszigetelt
történeteket és kihagyják az állandó össze-
függéseket. Az újság elvégre nem arra való
— mondják, — hogy minden különösebb ok
— alkalom nélkül sorskérdések felől elmél-
kedjenek benne, ha pedig jön egy ilyen ok
és alkalom, — mint a legutóbbi politikai
gyilkosság, — akkor azt a nagy történelmi fo-
lyamatból kikapcsolva közlik, csak azért,
hogy mondhassák: — ugyan, hát egy össze-
csapás miatt csak nem fogjuk felvetni az
egész problémát a múltjától a jövőjéig?

Csak hogy, amint Jerikó óta nem sikerült
lármaival megdönteni a várakat, ugyanugy
nem lehet bástyákat hallgatással megtámasz-
tani. A béke bástyái inognak és elhajolnak
és nem lehet őket egyenesre hallgatni.

Villámlásnál nem lehet olvasni, de az idő-
közi fénycsóvákból át lehet tekinteni a fel-
aknázott terepet. És aki áttekinti, azt ször-
nyű gyanu fogja el, vajjon nem vagyunk-e
mindnyájan naiv, sőt nevetséges gyermekek,
akik „civil” ismeretek és kutatások nyomán
kísérgetjük és magyarázatjuk a politikai és
gazdasági sors felvetődő problémáit? Mi kon-
ferenciákról, választásokról, inflációról és
konverzióról elmélkedünk, holott lehet, sőt
ez a valószínű, hogy az igazi „komoly embe-
rek”, a katonák, esetleges legközelebbi had-
műveletekről tanácskoznak.

Háború és béke — az örök feladvány —
ismét megoldásra vár. Nem háboru vagy bé-
ke, mert ez a két egymástól el sem választott
állapot, most ismét egészen különös keverék-
ben forr a történelem üstjében. És a felad-
vány élesen körülrajzolódik éppen most, mi-
lkor a francia baloldali kormányalakítás előtt
áll és a francia külpolitika a baloldali kartell
dörmögéséhez visszatér.

Francia jobb és francia bal között egyet-
len igazi eltérés van az utóbbi évtizedben,
ami világpolitikailag jelentős: — a szovjet-
ellenes koalíció megítélése.

Tardieu bukása előtt megtette hatyu-erő-
feszítéseit, hogy a dunai konföderációt létre-
hozza, amiről első napon megállapítottuk,
hogy háborus oku és célú alakulatnak készül.
Hogy a konföderáció gazdaságilag helyes és
kiváncsán, annak lényegileg semmi köze sem
volt ahhoz, hogy Tardieu egy támadó instru-
mentumot akart kovácsolni a szovjetek ellen,
amiben neki és a francia jobb oldalnak nem
a bolsevizmus megdöntése az első és legfőbb
céljuk, hanem Németország elszigetelése, mert
Németországnak a szovjet a politikai, kato-
nai és — kisebb részben — gazdasági erőssé-
ge. Ha ez a konföderáció így és ezért létre-
jött volna, akkor ez lett volna az első váza
az európai koalíciónak, amely közre vehette
volna a két francia-ellenes hatalmat. És a
mint szakértők az erőviszonyokat háboru ese-
tében lemérik, a francia csoport olyan hadi fö-
lénnyben van, hogy a szovjetnek és Németor-
ságnak egyszerűen még indulás előtt tudó-
masul kellett volna venniük, hogy elvesztik a
háborút és kapitulálniuk kell. Még Luden-
dorff is ezt írta legutóbbi könyvében.

Ebben a feltevésben a szovjetnek ugyan-
gyan minden további nélkül kegyelemre alá-
vetni kellett volna magát a távolkeleti ren-
dezésnél is a nagyhatalmak és Japán óhajta-
inak. Ez világos kép volt és az utóbbi év-
ben az egész szovjetpropaganda abból állott,
hogy az intervenció háboru veszélyét nap-
nap után világgá kürtölte és a munkástöme-
gek védelmébe ajánlotta magát. Az ellenoldal
ellenkezői tulereje egyre jobban dagadt és
ennek megfelelően Japán is egyre leplezetle-
nebbül fenyegette nem csak a mandzsuri
vonal orosz szakaszait, hanem magát a szib-
ériai orosz határt is. Ebben a helyzetben ép-
pen a tulerő miatt úgy nézett ki, hogy a tá-
volkeleti leszámolás eltolódik, már amennyi-
re az még kitolható. Szóval béke, olyan bé-

ke, amely két háborút elválaszt egymástól,
nehogy egyetlen háborúnak nézzen ki.

Most aztán, hogy a francia baloldal jön,
az intervenció háboru esélyei elhalványod-
nak. Erdemes lesz erre rövidesen visszatérni,
erre a francia baloldali külpolitikára, ide
most csak az tartozik belőle, hogy ez ószin-
tén ellenzi és kerüli a koalíciós háborút. Le-
het, hogy pacifizmusból is, — elvégre csodák
mindig vannak, tudniillik megmagyarázható
csodák, — de mindenekelőtt azért, hogy a
francia proletárt és a kis polgárt megtartsák
a mérséklet útján. A mérsékelt és mérsékelet-
len proletáriátus póré mellett még csak me-
gyen valahogyan a vezénylet a főmegek fö-
lött, amíg párt- és szócsaták keretében folyik
ez a pör, de, amint fegyverre kellene kelni,
beláthatatlan és kiszámíthatatlan bonyodal-
mak elé kerülne a vezérek, már pedig ki
cseréli el a vezérletet a bonyodalommal? És
ki tudja, hogy a francia paraszt és kispolgár,
aki maga is vállalja a szocializmust, ha nem
követelik tőle, hogy megvalósítsa, nem kerül-e

lelki összeütközés elé, ha fegyveresen kell
megindulni a szovjetek ellen, miután ő csak
arra vigyáz, hogy nála ne csináljanak kom-
munizmust, de arra már nehezen vállalkozik,
hogy fegyveresen vonuljon fel öt-hatezer kí-
lométernyire rendcsinálónak. Ez képtelen ál-
laspont a francia baloldal számára és ezért,
míg ők vannak kormányon, addig nincsen
koalíció.

Ebből aztán a távolkeleti vonatkozásokban
éppoly lehet békére, mint háborúra követke-
ztéseket vonni. Miután most már nincsen
meg a lehetősége annak, hogy egy általános,
vagy csaknem általános koalícióval az egyen-
súlyt a szovjet ellen billentsék, meg van a le-
hetősége annak, hogy az erők kiegyensúlyo-
zásának játéka mozgásba jöjjön és a végső-
kig feszült kínai kérdés megoldásának indul-
jon. Tudjuk, hogy ez a megoldás csak hábo-
rus megoldás lehet. Ilyen birodalom nem szü-
letett és ujja sem született még háboru nél-
kül. Ez a háboru felvonulóban van, csak a
hangját tudja elfogni a világsajtó, de a har-
ra késztül erőket lefogni nem tudja. Az új
helyzetben nem az orosz-japán ellentét, ha-
nem a kínai birodalom kialakításának a sür-
gős és elkerülhetetlen szüksége a hajtó erő,
amely az örvény felé hajt.

Egy forradalomban álló hatalmas világgrész,
szemben egy katonai állammal, amelyben
magában is feszül egy végzetes társadalmi és
politikai válság és amelynek életkérdés, hogy
a ma szabad prédának látszó területekből
minél többet kössön le túlaradt népességének,

megoldódott ehhez hasonló konfliktus valaha
is háboru nélkül? Ha csak ennyi volna is,
már benne van az elkerülhetetlen háboru, de
itt van Oroszország, kétszeres érdekeltiséggel.
Először szomszéd, másodszor önkéntes patro-
nusa az egész lázadó Ázsiának, és ez a fe-
nyegetés minden érdekelt hatalom felé, állí-
tólag ez a szovjet külpolitikájának legfőbb
biztosítéka. Általánosan elfogadott vélemény
szerint ez az, amiért egyáltalában szava és
súlya van a nemzetközi politika számításai-
ban. Senki sem engedhet a közvetlen érdekel-
tek közül és a közvetve érdekeltnek nem elég
erősek a háboru megakadályozására, legfő-
lebb a beavatkozásra lesz majd erejük.

Mindez nem mai keletű megállapítás, de
ma, a francia baloldal felülkerekedésekor,
teljes erejével és lendületével újra éled a tá-
vol kelet problémája, és új képet ölt, miután
az általános szövetkezés a szovjetek ellen és
így az esélyeknek eleve való eldöntése, hosz-
szabb időre kikapcsolódik a számításokból.

A paradoxon csak látszólagos. A pacifisták
politikája Franciaországban közelebb viszen
a háboruhoz a távol keleten, a háboru ese-
déességét közelebb hozza, mint a fegyveres
jobboldal politikája mellett esetleg bekövet-
kezett volna. Nem első és nem egyetlen eset
a világ ma és századok óta fennálló rendjé-
ben, amely rend a fegyverre van alapítva és
amelyben fegyver csinálja a háborút, de
fegyver tartja a békét is. Ebben a rendszer-
ben most a távol keleten közeledik a lejá-
rat.

A kormány félhivatalosan megállapítja:

Propaganda folyik a konverzió ellen

Bukarest, május 18.

A kormány félhivatalos lapja, a „Neamul
Românească” írja az alábbiakat:

— Egyes lapok közlik, hogy a bankok
a falusi lakosság között propagandát fej-
tenek ki, hogy ne tegyenek eleget a kon-
verziós formalitásoknak, másszóval, ne
kérjék adósságaik konvertálását.

— Nem tudjuk, hogy érdekük-e a ban-
koknak az, hogy a konverziós törvény ne
aplikáltassék, mi azt hisszük — ellenke-
zőleg. Meg vagyunk ugyanis győződve
arról hogy a földmivesek közötti propa-

gandát azok csinálják, akik a mai stabil
rendet meg akarják dönteni. (?)

— Nem fogják elérni céljukat, mert
megtörtént minden intézkedés(?) arra,
hogy a földmivesszótly megismerje a
konverzió előnyeit, valamint, hogy ele-
get tudjon tenni azoknak a formalitá-
soknak, amelyek által ezt az előnyt el-
érhetik.

Ezt írja a kormány félhivatalosa arról
a propagandáról, amely tényleg folyik és,
amelyre mi már régen felhívtuk az érde-
keltek figyelmét.

BUDAPESTI LEVÉL

Ujra kirobant az ellentétek a magyarországi írók között

A haladó szellemű csoport csak a vendégekre való tekintettel vesz részt a Pen-klubok tizedik kongresszusán

Budapest, május 18.

Budapesten most úgy zajlik az élet,
mint valamikor boldog békeidőkben, de
ez főként az idegenforgalomnak tudható
be. A pesti polgár csak belülről zajlik,
de ki se megy a mintavásárra, vagy más
látványosságra. Nincs rá pénze és így azt
mondja, hogy nem érdekli. És akiket
mégis odacsall a kíváncsiság, akiket lát-
szólag az a látvány is kielégít, hogy má-
sok vásárolnak, ott zajlanak a városliget
kapuja előtt és hallgatják közben a mik-
rofónokon bömbölő híreket és zeneszámo-
kat.

Még egy hely van Budapesten, ahol ma-
guk a bennlakók alaposan kitombolják
magukat. A törvényszéken. Azt mondják,
soha annyi rágalmozási és becsületsértési
per nem volt talán Pesten, mint ma. És a
perlekedők nem lipótvárosi proccok,
vagy budai nyárspolgárok, hanem írók,
színészek és művészek. Különösen az írók.
A csatabárdot már jónéhány héttel ez-
előtt kiásták a PEN-klubban és most rö-
vid szünet után újra kezdik. A vendégek
tiszteletére akik Európa különböző orszá-
gaiból sereglettek össze, hogy egy hétig
kitünően szórakozzanak bankettek és ba-
latoni kirándulások jegyében.

A magyar PEN-klub körül megint ba-
jok vannak. A régi nóta. Fialatok és öre-

gek, baloldaliak, és még baloldaliabbak
egymással, mind a ketten a jobboldaliak-
kal hadakoznak. A fiatalok azt mondják,
hogy a Nyugatosok nagyon lagymatagok,
mintha elfáradtak volna a most jubile-
umra kerülő huszonöt esztendő alatt. De
lehet hogy csak kényelmesek. Bezzeg a
jobboldali orientáltságú tábor nem fáradt
nem kényelmes.

Amikor legutóbb kirobant a nagy há-
boru, a PEN-klubból ki akartak lépni
valami negyvenen, az elnökök lemondot-
tak és majdnem meghiusult a Budapestre
összehívott nemzetközi PEN-kongresszus.
De végül is, amolyan „Treuga Dei” jött
létre és a PEN-klub élére Herczeg Ferenc,
Heltai Jenő és Kosztolányi Dezső került.
A megállapodás az volt, hogy a megren-
dezésre kerülő kongresszus körül is a fia-
talok és a Nyugatosok megfelelő arány-
ban jutnak képviselőkhöz. Amikor aztán
kiderült, hogy a PEN-kongresszus elnö-
kévé Berzeviczy Albertet tették meg, a
rendezőbizottság élére pedig Pekár Gyu-
lát, a fiatalok ezt a paktum megszegésé-
nek minősítették és az egész magyar íro-
dalmi világ ma megint olyan, mint a fel-
bolygatott hangyaboly.

Még ennél is súlyosabb békeszegést lát-
nak a fiatalok abban, hogy a magyaror-
szági PEN-klub egész sereg ember előtt

nem akarja kinyitni a kapuit. Fialatok
közül alig van valaki ebben a humanista
és összefoglaló jellegű alakulatban. A fia-
talok és a Nyugat körül csoportosuló be-
érkezettek azt kívánták a legutóbbi fegy-
verszünetnél, hogy vegyék fel a PEN-
klubba Ignotust, aki a bécsi PEN-klubnak
tiszteltbeli tagja, de Pesten még rendes
tagságot sem tudott elérni azonkívül Hat-
vany Lajost, Miklós Jenőt, Biró Lajost és
valami husz fiatal író. A kormányon le-
vők megígérték hogy foglalkozni fognak
a kérdéssel, ennek ellenére a békekötés
után az újabb tagfelvételt a limnie el-
utasították.

Az öregek nagyon szívesen tartják
magukat. Hagyják, hogy a fiatalok lár-
mázzanak és fenyegetőzzenek, ők pedig
nem kérdeznak senkit, még csak nem is
informálják azokat akiket nem akarnak,
hanem teljes autokratizmussal rendez-
ték meg az egész kongresszust. Erre az
elégületlenek között megint felmerült az
a gondolat, hogy kilépnek. De egyeztett a
józanabb álláspont és így az utolsó órá-
ban elhárult egy világraszóló skandalum
veszélye. De a levegő még mindig puska-
poros. A fiatalok félhivatalos szabotá-
lást határoztak el. A kongresszus egyet-
len ünnepélyes megnyitkozásán sem
vesznek részt. A vasárnap délelőtti ünne-
pélyes megnyitón, ahol Berzeviczy Al-
bert elnökölt, nem is jelentek meg és tá-
volmaradtak a hétfőn tett kirándulások-
ról is. Nem lesznek ott a szokásos ban-
ketten sem. Ehelyett a fiatalok mozgé-
konyan elhalásszák a velük szimpatizáló
külföldi írókat és több apró konferenciát
tartottak velük a vezérek lakásán, vagy
valamelyik kávéházban.

Az egyetlen vívmány, amit az irodal-
mi ellenzéknek sikerült elérnie, az, hogy
a kongresszus negyedik napján, szerdán
Babits Mihály tart előadást arról, hogy
miképpen szolgálhatják az írók a nem-
zetközi békét politikázás nélkül. Ez körül-
belül olyan humanista szellemű megnyilat-
kozás lesz, amilyent Stefan Zweig, a híres
német író tett nemrég Párisban. Ugyan-
ezen az ülésen a fiatal magyar írónemze-
dek is békedemonstrációra készül. Illyés
Gyula, Sárközi György, Zsolt Béla, Kodo-
lányi János és Ignotus Pál különböző ja-
vaslatokat fognak a kongresszus elé ter-
jeszteni, például az irodalmi cenzura
ellen, valamint az irodalmi szervezetek
kizárólagosan irodalmi jellegének meg-
ővése érdekében. Azt akarják, hogy
humanista célkitűzésű egyesületekbe
usztító elemek ne tudjanak beférkőzni, a
mint az sok esetben megtörtént. Minden
jel arra mutat, hogy a szerdai ülés na-
gyon viharos lesz, ha csak a vendégekre
való tekintettel a két szembenálló tábor
el nem teszi a haragot más napokra.

Ezekben a csatározásokban jut kifeje-
zésre most Budapesten a társadalmi prob-
léma.

Bányai Ernő.

Román Állami Osztálysorsjáték

van még a második osztálynak a huzásáig, amely Bukarestben a Fundația Uni-
versitara Carol I. **május 24. és 25-én lesz megtartva.**

Ujtsa meg rögtön sorsjegyét a gyűjtőjénél, **9,685.000** lejből áll, hogy a második osztálynak nyereségein, mely **résztvehesen**

5 nap

A PÁRIZSI LEÁNY

Irtá: ORBÓK ATTILA.

Karácsony estéjén a főtisztelendő ur és Lehota volt a vendégük. Suzy az ünnepek előtt pár nappal lett igazi Vannay kisasszonnyá; megjött az örökbefogadás hivatalos elismerése. Vannayné hatalmas, ragyogóan diszitett fát állítottatott fel a nagy szobában s a fa alatt Párizsból hozatott kelmék és ruhák hevertek Suzy számára; Vannayné új ajándékai Lehota megtakarított garasain szép kis francia babát vásárolt Várdán pajtásának, a főtisztelendő francia bibliával ajándékozta meg. Suzy is meglepett mindenkit: a papot gyönyörű faragott tájképpel, Lehota díszbe kötött francia vers-antológiával, Vannayné pedig csipkefűzőt, himzett terítővel, zsebkendővel, saját finom kis ujjainak szorgos munkájával.

Örömteljes, boldog karácsony volt, hiszen a nagyszony és Suzy az egész háztájt megajándékozta s a zsémbes Kati is megelégedett arccal járt-kelt. Vacsora után, amikor a sarokszobában a nagy kandalló mellett körülültek a nagyszony, aki régi idők szép emlékeiről mesélt, Suzanne-t valami leküzdhetetlen, furcsa, meghatározhatatlan szomorúság fogta el. Ezuttal nem Párizsra gondolt, hanem Mágórirra s arra, hogy vajon hol van most a férfi, akit szeret; — vidám barátok körében, vagy kiűn a havas utcán kószál egyedül? Talán hónapos szobájában ül és Izabellára gondol. Vagy pedig, igazi kispolgár módjára az üzletvezetőjévé az aglegény Moravekkel valami kis Jó-zsefvárosi kocsmában iddógál.

A pap korán elment, hogy az éjjeli mise előtt még kicsit pihenjen otthon. Aztán a rektoréknak is megígérte, hogy megnézi a gyerekek karácsonyfáját. A nagyszony is korán pihenni tért, nem érezte magát egészen jól.

Lehota és Suzanne egyedül maradtak és megbeszélték, hogy elmennek az éjjeli misére.

— Párizsban is voltam éjjeli misén, a Madeleine templomban. De itt Monostoron bizonyára szebb lesz.... Jobban illik a karácsony hangulatához a hóféhér tá, a kis falusi templom, az ájtatos, egyszerű emberek.... Nagy élmény lesz nekem.... És buzgón imádkozni akarok az Istenhez, mindazokért, akik jók hozzám.... Magáért is Kari....

— Oh, köszönöm, Suzy... De én nem

érdemlem meg. Hogy is lehettem volna én jó magához?... Maga volt énhozzám jó, olyan jó, hogy soha meg nem hálálhatom....

— Persze, franciául tanítom... Ki tudja, még nagy hasznát veheti.... Esetleg Párizsba kerül s majd tudni fog kurizálni....

Lehota szomorúan nézett Suzy-re:

— Lehetséges.... Ha nem is kerülök Párizsba, el kell innen mennem.... Rövidesen....

A leány csodálkozva nézett reá:

— Komolyan mondja? Vagy megint valami afrikai ut terve?...

— Nem Suzy.... De szenvedek.... Nagyon sokat szenvedek.... Tudom jól, hogy félszeg, gyámoltalan bugris vagyok.... Azonban panaszkodni nem szeretek....

Suzy megsértődött:

— Megharagszom, ha nem mondja el, hogy mi baja van, — komolyan megharagszom! Hát ez a barátság?

Duzzogva fordult el.

— Récsy Böskét eljegyezte Párdány dohánybevéltő tiszt. Azóta egészen pokol az életem. A főjegyző goromba velem, hiszen már nem vagyok vőlegény-jelölt....

Csunya megjegyzést tett a maga pesti utazásaival kapcsolatban.... Én persze kikértem magamnak....

— Ugyan mit mondott?

— Pletyka.... Ocsmány pletyka....

— Mégis, tudni akarom. Maga köteles őszintén elmondani mindent nekem....

— Célozgatok reá előttem, hogy....

hogy van ott valakije.... De én tudom, hogy hazugság.... De kinezni akartak vele.... mert tudják, tudják....

— Nos, mit tudnak?

— Tudják, amit mindenki tud.... Csak maga nem....

— Mondja meg bátran!...

Lehota elfordította a fejét:

— Tudják, hogy szeretem, Suzy....

Egy pillanatra nagy csönd borult a szobára.

Suzy-nek könny csillant meg a szemében és meghatva, halkán válaszolt a vallomásra:

— Tudtam én azt rég, Kari. Higgye el elég baj.... Mert amit pletykálnak az emberek, abban van valami.... Szerelmes vagyok.... De nem beszélhetek róla, még magának sem.... Nem árulhatom el senkinek....

Folytatása következik.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-
ragozási táblával. Írták: Dr. Hegedűs és
dr. Latzkó. Ára kötve 165.— lej.
ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írtá:
dr. Latzkó H. Ára kötve 165.— lej.
NÉMET NYELVTAN. Írtá: Altai R. Kezdők-
nek kulccsal. Kezdőknek I. rész 163.— lej.
Haladóknak II. rész 238.— lej.
OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írtá: dr.
Honti R. Ára kötve 163.— lej.
Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-
gántanulásra igen alkalmasak

Kaphatók és postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

Új autóbusz-járat CSUCSA — ZILAH között:

Indul Csucsáról	6.30	Indul Zilahról	13.30
Indul Vármezőről	7.30	Indul Vármezőről	14.30
Érkezik Zilahra	8.30	Érkezik Csucsára	15.30

Csatlakozása van a Nagyvárad és Kolozsvár felőli vonatokhoz.

B. L. Felelősszerkesztő:
Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére Déva, Str.
Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Mózes, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti:
Grün Simon. — Dés: Oszán Kálmán (Kovács Samu-u. 8.) — Kolozsvár: Neumann Ignác
(Str. Dubarilor 7. volt Timár-utca). Torda-Aranyos, Marostorda- és Kisküküllő-
megyékre kerületi megbízott Bernát Ernő (Tg.-Mureş, Str. Câmpului 8.) — Marosvásárhely:
Benjamin Árpád, (Piaţa Regele Ferdinand 53.) Nagyszeben: Szigetváry László (Str. Turnului 13.)
— Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2.) — Szatmár: Várad József (Str. Flores-
cu 24.) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31.)
— Szilágysomlyó: Helyperin Ernő. — Temes, Arad- és Krassószörényvármegyékre:
Némény Gábor (Temesvár, IV. Bem-utca 31.) — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25.)
Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-
detőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk

Szerkesztői üzenetek

L. Titusz. A sokféle verzió közül, a legvalószínűbb, mivel a leghitelesebb tanuk vallo-
másai, emlékiratai közölték, a kettős szerel-
mi dráma. Ami nem jelenti, hogy még ez-
után is támadnak „szavahihező” forrásból
más és más verziók.

Zs., Torda. Tizenhét évi szolgálat után 8
havi felmondás jár.

Darmanesti. Az amerikai cimet illetőleg
forduljon a bukaresti amerikai konzulátushoz,
(Str. Orlando 10.), vagy az Amerikai Magyar
Népszava szerkesztőségéhez, New York, 24.
Union Square. A francia címre vonatkozóan
a bukaresti francia konzulátushoz, Bul. Las-
car Catargiu 13., vagy Párisi Magyar Egyesü-
lethez, (Association Hongroise de Paris 9.
Square de Vergennes.

S. Gy. Nincs értékük e kötvényeknek.

Régi előfizető. Horthy Miklós kormányzó,
Budapest, királyi palota.

21085. sz. előfizető. Tessék ügyvédhez for-
dulni, mert a hitelszövetkezet nem hivatkoz-
hatik az ön esetében a konverzióra.

R. Gyula. Január elseje óta a külön szállí-
tott podgyászt, akár új holmik, akár nem,
megvámolják, s így a kisgyermek amerikai
kelengyéljére kirótt horribilis vámost is meg
kell fizetnie, ha hozzá akar jutni a külde-
ményhez. A pénzügyminisztériumtól kérheti,
— s tegye is meg, — hogy utalják ki vámtel-
mentesen a holmik, de eredményre nagyon
kevés a kilátás.

Főmelnár. Bármily kitünők lehetnek talál-
mányai, mi nem foglalkozhatunk az értékesi-
tűsükkel. Erre nézve a szabadalmi hivatalhoz
vagy előbb egy szabadalmi irodához kell for-
dulni.

G. D., Nagyvárad. Megnyugtathatjuk, hogy
programmunkat: a romániai magyar nemzet
jogainak védelme és harc a demokratikus esz-
mékért változatlanul tovább szolgáljuk.

Albu Lajos urat, aki találmánya ügyében
járt nemrég szerkesztőségünkben kérjük, ke-
ressen fel bennünket újra.

H. N., Arad. A kért lappéldányt csak úgy
küldethetünk el, ha megjelölné, mikor jelent
meg a kérdéses cikk.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdé-
tés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állás keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Zongora bérbe adó. Brassó,
Lópiac 30. Ugyanott női és
gyermekruhákat, kabátokat
készítünk. Házivarrást vállá-
lunk. 17865

KERESEK tizedesmérleget,
nagyobb cézikocsit megvételre
Klein, Brassó, Új-ucca 32. 17946

Allást nyer

Brassói Eforia strandjára,
uszómester felvétetik. Jelent-
kezni személyesen az igazgató-
ságnál. 17921

Cipőfelsőrész-készítő nő ke-
restetik. Tekse István. Brassó,
Erzsébet-ucca 4. 17948

CIPŐFELSŐRÉSZ-KÉSZÍTŐ-
NŐ teljes ellátással felvétetik.
Brassó, Bertalan, Str. Eroilor
No. 10. 17954

Férfifehérmű-varrodába
ügyes, jó, varrónőket felve-
szünk. Bukarest, Str. Antim 22.
az udvarban. 17953

Keresek egy jó munkáju
varrónőt, Batory, Bukarest, Str.
Graniceri 13. 17951

Mindenes férj nélkül, aki ro-
mánul vagy németül tud és
írásai rendben vannak, felvé-
tetik. Bukarest, Bulevardul Eli-
sabeta 53. emelet. 17949

MUNKÁSNÖK KERESTET-
NEK. Jelentkezni délelőtt 10
és 12 óra között. Beiersdorf és
Co. S. A. R. Str. Iuliu Maniu
39. 17955

Lakás

Elegáns berendezett nagy
szoba minden kényelemmel,
fürdőszoba, kitűnő magyar és
bécsi konyha, 2-3 ur számára
kiadó, externnek ebéd 40 lej.
René. Str. Borescu 12. II. em.
Lift. Bratianu szobor mellett.
Bukarest. 17950

Bukaresti jobb magyar csa-
ládnál teljes ellátást keresek,
lehetőleg a Str. Berzei közelé-
ben, jun. 1-re. Cimeket kérek
a bukaresti kiadóba „Pontos
fizető” jellegre. 17944

Vegyes

Szabóműhelyemet Bukarest-
ben Str. Buzesti 30. alól áthe-
lyeztem Str. Carol 27. szám
alá, I. em. (Piaţa de Flori).
Ezután kérem a n. é. közönség
további partfogását. Tisztelet-
tel Biener Zoltán. 17952

A HAZICUKRASZAI KEZÍ-
KÖNYVE, Krbekné kitűnő
munkája alapján a leggysze-
rűbb és a legkülönlegesebb
tésztaikat mindenki házilag ké-
szítheti. A legjobb cukrászda
otthon negyedannyi költséggel
Ara kemény felvászonkötésben
50 lej.

A t. közönség eddigi bizalmát
megköszönve, tisztelettel érte-
sitem, hogy

Optikai műhelyemet

a Kapu-utcából

Brassó, Weiss Mihály-u. 19

szám alá helyeztem

(volt Hubertus ház)

Méltóztassanak felkeresni!

C. ILLYÉS, optikus

Küküllőmenti BORPINCE

és vendéglő KIADÓ. Közelebb

bit: Kletter, Brassó, Kapu-ucca

55. II. 17947

Czernowitzer

Morgenblatt

független demokratikus napilap.

Megjelenik kétszer naponta.

Legelterjedtebb és legolvasottabb német
lap Nagyromániában.

Közjegyzőleg hitelesített példányszám.

Kitűnő hírszolgálat. — Saját tudósítók.

Európa minden fővárosában mint hír-
dető szerv, kiválóan alkalmas.

Elterjedtség: Nagyrománia, a csatla-
kozó Lengyel részek, Csehszlovákia,
az összes Balkán államok és a Kelet.

Saját gazdasági rész. — Autó-, Rádió-
Sport és szépirodalmi mellékletek.

Saját utazási és fürdő metató.

Saját nyomda.

Linotip gépszedés. — Rotációs nyomás.

Szerkesztőség és kiadó:

Cernauți, Str. Poincaré nr. 3.